

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2024

Chișinău

Cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare în bază de cost standard per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar și pilotarea acesteia în anul 2025

În temeiul art. 25 alin. (2) și art. 145, alin. (1), lit. a) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), cu modifi cările ulterioare, art. 19 , lit.a) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 223-230, art. 519), cu modificările ulterioare,

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de finanțare în bază de cost standard per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar, pentru pilotare în anul 2025 (se anexează).
2. Se aprobă pilotarea, în anul 2025, a Metodologiei de finanțare în bază de cost standard per copil în instituțiile de învățământ preșcolar din raioanele Anenii Noi, Cahul, Florești, Nisporeni.
3. Se recomandă autorităților publice locale de nivelul întâi și al doilea din raioanele menționate la punctul 2 să asigure funcționarea instituțiilor publice de învățământ preșcolar conform bugetelor aprobate pentru anul 2025 în bază de formulă.
4. Ministerul Educației și Cercetării va monitoriza și va acorda suportul metodologic necesar în procesul de pilotare a finanțării în bază de cost standard per copil a instituțiilor de învățământ preșcolar.
5. Ministerul Educației și Cercetării va elabora un suport informațional privind punerea în aplicare a Metodologiei de finanțare în bază de cost standard per copil a instituțiilor de învățământ preșcolar și va organiza instruirii pentru reprezentanții administrației publice locale de nivelul I și II (primari, contabili-șefi, contabili), managerii instituțiilor de învățământ preșcolar din raioanele-pilot în vederea bugetării cheltuielilor conform formulei și managementul eficient al cheltuielilor.

6. Ministerul Educației și Cercetării va elabora și va pune în aplicare un Plan de monitorizare și evaluare a procesului de pilotare a formulei de finanțare în instituțiile de învățământ preșcolar din raioanele-pilot.
7. Ministerul Finanțelor va prezenta Ministerului Educației și Cercetării date financiare estimate în condițiile actuale, necesare pentru calcularea transferurilor cu destinație specială pentru anul 2025, în baza Metodologiei de finanțare în bază de cost standard per copil, și anume:
 - 1) volumul transferurilor cu destinație specială, aprobate pentru anul 2024, alocate din bugetul de stat la bugetele raioanelor Anenii Noi, Cahul, Florești și Nisporeni pentru finanțarea învățământului preșcolar;
 - 2) plafonul total de cheltuieli estimat raioanelor Anenii Noi, Cahul, Florești și Nisporeni pentru finanțarea învățământului preșcolar pentru anul 2025”.
8. Ministerul Educației și Cercetării, în baza plafonului de cheltuieli, calculează transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele raioanelor Anenii Noi, Cahul, Florești și Nisporeni pentru finanțarea învățământului preșcolar.
9. Ministerul Educației și Cercetării va elabora și va prezenta Guvernului un raport privind pilotarea formulei de finanțare pentru instituțiile de învățământ preșcolar cu propuneri de îmbunătățire și implementare la nivel de țară, începând cu anul 2026. Termen de prezentare a raportului – 31 decembrie 2025.
10. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Educației și Cercetării.
11. Prezenta hotărâre intră în vigoare de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul educației

Dan PERCIUN

Ministrul finanțelor

Victoria BELOUS

Metodologia de finanțare în bază de cost standard per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar

I. Dispoziții generale

1. Prezenta Metodologie stabilește modul de calcul privind finanțarea în bază de cost standard per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar (în continuare – *Metodologie*), precum și modalitatea de aplicare a acesteia în procesul bugetar.
2. Instituțiile publice de învățământ preșcolar asupra cărora se aplică Metodologia sunt grădinițele de copii, grădinițele-creșă și centrele comunitare de educație timpurie din subordinea autorităților publice de nivelul întâi, precum și complexe educaționale „școală primară-grădiniță” și „gimnaziu-grădiniță” cu grupe preșcolare din subordinea autorităților publice de nivelul doi.
3. Metodologia se aplică pentru calculul finanțării din bugetul de stat, prin transferuri cu destinație specială, a învățământului preșcolar în vederea acoperirii cheltuielilor pentru serviciile educaționale și de îngrijire a copiilor cu vârsta de la 2 la 6 (7) ani”. Suplimentar, instituțiile publice de învățământ preșcolar pot fi finanțate din bugetele locale sau din alte surse de finanțare legale.
4. Metodologia este reprezentată printr-o formulă unificată, care se aplică în baza plafonului de cheltuieli pentru instituțiile de învățământ preșcolar.
5. Metodologia se extinde asupra următoarelor categorii de cheltuieli :
 - 1) cheltuielile pentru salarizarea personalului;
 - 2) cheltuielile pentru întreținerea infrastructurii instituției (servicii comunale, medicale și de transport, reparații curente, TIC etc.);
 - 3) cheltuielile pentru alimentația copiilor, materiale educaționale și alte achiziții necesare pentru activitățile educaționale și de îngrijire;
6. Prezenta Metodologie nu se extinde asupra investițiilor capitale.
7. În sensul prezentei Metodologii, se definesc următoarele noțiuni:
plafon – volum de cheltuieli în baza căruia se elaborează proiectul de buget pentru noul an bugetar pentru instituțiile de învățământ ce implementează Metodologia;

transferuri cu destinație specială – mijloace financiare alocate, conform prevederilor legale, în sumă absolută, cu titlu condiționat, de la bugetul de stat și/sau de la alte bugete la bugetele locale pentru asigurarea exercitării funcțiilor publice sau în alte scopuri speciale.

Capitolul II. Reglementări generale privind formula de finanțare și costul standard per copil pentru instituția de învățământ preșcolar

Secțiunea 1

Formula de finanțare

8. Pentru stabilirea relațiilor dintre bugetul de stat și bugetele unităților administrativ-teritoriale în implementarea Metodologiei:
 - 1) Ministerul Finanțelor estimează, în modul stabilit, plafonul total de cheltuieli și îl comunică Ministerului Educației și Cercetării;
 - 2) În baza plafonului de cheltuieli, Ministerul Educației și Cercetării calculează transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelurile întâi și al doilea pentru finanțarea instituțiilor de învățământ preșcolar din subordine.
9. Volumul alocațiilor pentru o instituție publică de învățământ preșcolar se calculează cu aplicarea următoarei formule:

$$(1) V = (P1_{n-1} + P2_{n-1} + P3_{n-1}) \times (1 + Q_b) + E$$

unde:

V – volumul alocațiilor pentru instituția publică de învățământ preșcolar;

P1_{n-1} – finanțarea pilonului 1 „Personal” din anul precedent, conform alocațiilor precizate la 1 septembrie a anului în curs;

P2_{n-1} – finanțarea pilonului 2 „Servicii” din anul precedent, conform alocațiilor precizate la 1 septembrie a anului în curs;

P3_{n-1} – finanțarea pilonului 3 „Achiziții” din anul precedent, conform alocațiilor precizate la 1 septembrie a anului în curs;

Q_b – coeficientul de bază de creștere sau descreștere a volumului alocațiilor pentru o instituție publică de învățământ preșcolar;

E – volumul alocațiilor pentru echilibrarea bugetului instituției publice de învățământ preșcolar.

10. Coeficientul de bază de creștere sau descreștere a volumului alocațiilor de la bugetul de stat pentru o instituție publică de învățământ preșcolar este aprobat prin ordinul Ministrului Educației și Cercetării și nu poate fi stabilit la un nivel la care fondul de echilibrare a bugetelor instituțiilor de învățământ preșcolar să fie mai

mare decât deficitul total al tuturor bugetelor instituțiilor de învățământ preșcolar asupra cărora se aplică Metodologia în raport cu costurile standard.

11. Volumul alocațiilor pentru echilibrarea bugetului instituției publice de învățământ preșcolar se determină după formula:

$$(2) E = \frac{D_i}{D_t} \times F_e$$

unde:

E – volumul alocațiilor pentru echilibrarea bugetului instituției publice de învățământ preșcolar;

D_i – deficitul bugetului instituției de învățământ preșcolar în raport cu costurile standard;

D_t – deficitul total al tuturor bugetelor instituțiilor de învățământ preșcolar asupra cărora se aplică metodologia în raport cu costurile standard;

F_e – fondul de echilibrare a bugetelor instituțiilor de învățământ preșcolar.

12. Fondul de echilibrare a bugetelor instituțiilor de învățământ preșcolar reprezintă o sumă de mijloace financiare alocate de la bugetul de stat, în limita plafonului de cheltuieli pentru toate instituțiile asupra cărora se aplică prezentul Regulament, destinată să acopere deficitul bugetar al instituțiilor de învățământ preșcolar în raport cu costurile standard stabilite. Scopul acestui fond este de a asigura că toate instituțiile publice de învățământ preșcolar dispun de resursele necesare pentru a oferi un nivel adecvat de educație, conform standardelor stabilite. Fondul de echilibrare a bugetelor instituțiilor de învățământ preșcolar se determină după formula:

$$(3) F_e = P - \sum_{i=1}^n (P1_{n-1i} + P2_{n-1i} + P3_{n-1i}) \times (1 + Q_b)$$

unde:

P – plafonul cheltuielilor pentru toate instituțiile în raport cu care se aplică formula;

$P1_{n-1}$ – finanțarea pilonului 1 „Personal” din anul precedent, conform alocațiilor precizate la 1 septembrie a anului în curs;

$P2_{n-1}$ – finanțarea pilonului 2 „Servicii” din anul precedent, conform alocațiilor precizate la 1 septembrie a anului în curs;

$P3_{n-1}$ – finanțarea pilonului 3 „Achiziții” din anul precedent, conform alocațiilor precizate la 1 septembrie a anului în curs;

n – toate instituțiile asupra cărora se aplică metodologia ;

Q_b – coeficientul de bază de creștere sau descreștere a volumului alocațiilor de la bugetul de stat pentru o instituție publică de învățământ preșcolar, exprimat în procente.

13. Deficitul bugetului instituției de învățământ preșcolar în raport cu costurile standard se determină după formula :

$$(4) D_i = \max [0, C_s - (P1_{n-1} + P2_{n-1} + P3_{n-1}) \times (1 + Q_b)]$$

unde:

D_i – deficitul bugetului instituției de învățământ preșcolar în raport cu costul standard;

C_s – costul standard pentru instituția de învățământ preșcolar ;

$P1_{n-1}$ – finanțarea pilonului 1 „Personal” din anul precedent, conform alocațiilor precizate la 1 septembrie a anului în curs;

$P2_{n-1}$ – finanțarea pilonului 2 „Servicii” din anul precedent, conform alocațiilor precizate la 1 septembrie a anului în curs;

$P3_{n-1}$ – finanțarea pilonului 3 „Achiziții” din anul precedent, conform alocațiilor precizate la 1 septembrie a anului în curs;

Q_b – coeficientul de bază de creștere sau descreștere a volumului alocațiilor de la bugetul de stat pentru o instituție publică de învățământ preșcolar, exprimat în procente.

Secțiunea 2

Costul standard per copil pentru instituția de învățământ preșcolar

14. Costul standard per copil pentru instituția de învățământ preșcolar reprezintă o măsură calculată pentru a estima suma necesară pentru a oferi un nivel adecvat de educație într-o instituție specifică, în scopul de a asigura un mediu educațional corespunzător care să favorizeze învățarea eficientă și dezvoltarea personală a fiecărui copil. Acest standard este determinat teoretic prin luarea în considerare a mai multor factori, inclusiv numărul de copii, caracteristicile copiilor, precum particularitățile individuale și cerințele educaționale speciale, caracteristicile fizice ale instituției, costurile personalului și alți factori.

15. Costul standard pentru instituția de învățământ se determină după formula :

$$(5) C_s = P1 + P2 + P3$$

unde:

C_s – costul standard pentru instituția de învățământ preșcolar ;

$P1$ – costul standard al pilonului 1 „Personal”;

$P2$ – costul standard al pilonului 2 „Servicii”;

$P3$ – costul standard al pilonului 3 „Achiziții”.

Capitolul III. Calcularea costului standard pe componentele de bază ale bugetului / grupurile de cheltuieli

Secțiunea 1.

Costul standard al pilonului 1 „Personal”

16. Pilonul 1 „Personal” reprezintă totalitatea cheltuielilor legate de personalul angajat în instituțiile de învățământ preșcolar. Acesta include următoarele:
- Remunerarea muncii angajaților conform statelor;
 - Contribuții de asigurari sociale de stat obligatorii;
 - Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală;
 - Remunerarea muncii temporare;
 - Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatorului;
 - Alte plăți bănești ale angajaților;
 - Alte prestații sociale ale angajatorilor;
 - Compensații bănești pentru personalul didactic;
 - Alte compensații.
17. Costul standard per copil al pilonului 1 „Personal” pentru un an se determină pornind de la numărul de copii înregistrați la instituția de învățământ preșcolar la data de 1 septembrie a anului precedent, prin calculul numărului teoretic de grupe și aplicarea costului personalului de bază necesar în funcție de numărul teoretic de grupe, la care se adaugă costul personalului suplimentar calculat în baza caracteristicilor copiilor înregistrați și ale instituției. Costul pilonului 1 în baza standardelor se determină după formula :

$$(6) P1 = P1_b + P1_s$$

unde:

$P1$ – costul standard al pilonului 1 „Personal”;

$P1_b$ – costul standard al personalului de bază, determinat în baza numărului teoretic de grupe pentru instituția de învățământ preșcolar, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării, conform modelului din Anexa nr. 1;

$P1_s$ – costul standard al personalului suplimentar, determinat în baza caracteristicilor copiilor înregistrați și ale instituției.

18. Calculul numărului teoretic de grupe pentru o instituție de învățământ preșcolar se face după formula :

$$(7) N_g = \begin{cases} \left\lceil \frac{C_{2-3}}{17} \right\rceil + \left\lceil \frac{C_{3-7}}{22} \right\rceil & \text{dacă } c_{2-3} > 7 \\ \left\lceil \frac{C_{2-3} + C_{3-7}}{22} \right\rceil & \text{dacă } c_{2-3} \leq 7 \end{cases}$$

unde:

N_g – numărul teoretic de grupe pentru instituția de învățământ preșcolar;

C_{2-3} – numărul de copii cu vârsta de la 2 la 3 ani înregistrați la instituția de învățământ preșcolar la data de 1 septembrie a anului precedent;

C_{3-7} – numărul de copii cu vârsta de la 3 la 7 ani înregistrați la instituția de învățământ preșcolar la data de 1 septembrie a anului precedent;

$\lceil \rceil$ – cel mai mic număr întreg mai mare sau egal.

19. În baza numărului teoretic de grupe pentru instituția de învățământ preșcolar se determină costul standard al personalului de bază, conform tabelului din Anexa nr. 1, elaborat de Ministerul Educației și Cercetării în baza efectivelor mediane și a costului estimat al unităților de personal, aprobat prin ordin de ministru.

20. În baza caracteristicilor copiilor înregistrați și ale instituției se calculează costul standard al personalului suplimentar, după formula:

$$(8) P1_s = P_r + L + P_p + D_s + K + S + I + M$$

unde:

P_r – costul standard al unităților de profesor de limbă română pentru copiii vorbitori de alte limbi;

L – costul standard al unităților de logoped pentru copiii cu tulburări de limbaj și comunicare, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică;

P_p – costul standard al unităților de psihopedagog pentru copiii cu cerințe educaționale speciale, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică;

D_s – costul standard al unităților de cadru didactic de sprijin pentru copiii cu cerințe educaționale speciale, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică;

K – costul standard al unităților de kinetoterapeut pentru copiii cu grad de dizabilitate sever sau accentuat, asociat cu cerințe educaționale speciale, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică;

S – costul standard al unităților de sobar și/sau fochist;

I – costul standard al unităților de îngrijitor de încăperi;

M – costul standard al unităților de măturător de teren.

21. Costul standard al unităților de profesor de limbă română este stabilit după formula :

$$(9) P_r = \begin{cases} \left\lceil \frac{C_{alt}}{22} \right\rceil \times 0,2 \times U_{pr} & \text{dacă } C_{alt} \geq 8 \\ 0 & \text{dacă } C_{alt} < 8 \end{cases}$$

unde:

P_r – costul standard al unităților de profesor de limbă română pentru copiii vorbitori de alte limbi;

C_{alt} – numărul de copii de vârstă 4-6(7) ani vorbitori de alte limbi ;

U_{pr} – costul standard al unei unități de profesor de limbă română, stabilit de Ministerul Educației și Cercetării, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa nr. 2 ;

[] – cel mai mic număr întreg mai mare sau egal.

22. Costul estimat al unităților de logoped este stabilit după formula :

$$(10) L = \begin{cases} \left\lceil \frac{C_{tlc}}{10} \right\rceil \times 0,5 \times U_{lg} & \text{dacă } C_{tlc} \geq 5 \\ 0 & \text{dacă } C_{tlc} < 5 \end{cases}$$

unde:

L – costul standard al unităților de logoped pentru copiii cu tulburări de limbaj și comunicare, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică;

C_{tlc} – numărul de copii cu tulburări de limbaj și comunicare, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică ;

U_{lg} – costul standard al unei unități de logoped, stabilit de Ministerul Educației și Cercetării, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa nr. 2 ;

[] – cel mai mic număr întreg mai mare sau egal.

23. Costul standard al unităților de psihopedagog este stabilit după formula :

$$(11) P_p = \begin{cases} \left\lceil \frac{C_{ces}}{10} \right\rceil \times 0,5 \times U_{pp} & \text{dacă } C_{ces} \geq 5 \\ 0 & \text{dacă } C_{ces} < 5 \end{cases}$$

unde:

P_p – costul standard al unităților de psihopedagog pentru copiii cu cerințe educaționale speciale, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică;

C_{ces} – numărul de copii cu cerințe educaționale speciale, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică ;

U_{pp} – costul standard al unei unități de psihopedagog, stabilit de Ministerul Educației și Cercetării, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa nr. 2 ;

[] – cel mai mic număr întreg mai mare sau egal.

24. Costul standard al unităților de cadru didactic de sprijin este stabilit după formula :

$$(12) D_s = \begin{cases} \max\left(\left\lceil \frac{C_{ces}}{10} \right\rceil, \left\lceil \frac{C_{dsa}}{5} \right\rceil\right) \times U_{ds} & \text{dacă } C_{ces} \geq 5 \\ 0 & \text{dacă } C_{ces} < 5 \end{cases}$$

unde:

D_s – costul standard al unităților de cadru didactic de sprijin pentru copiii cu cerințe educaționale speciale, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică;

C_{ces} – numărul de copii cu cerințe educaționale speciale, stabiliți de serviciul de asistență psihopedagogică ;

C_{dsa} – numărul de copii cu cerințe educaționale speciale asociate cu dizabilitate severă sau accentuată, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică ;

U_{ds} – costul standard al unei unități de cadru didactic de sprijin, stabilit de Ministerul Educației și Cercetării, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa nr. 2 ;

$\lceil \rceil$ – cel mai mic număr întreg mai mare sau egal.

25. Costul standard al unităților de kinetoterapeut este stabilit după formula :

$$(13) K = \begin{cases} \left\lceil \frac{C_{dsa}}{10} \right\rceil \times 0,5 \times U_{kt} & \text{dacă } C_{dsa} \geq 5 \\ 0 & \text{dacă } C_{dsa} < 5 \end{cases}$$

unde:

K – costul standard al unităților de kinetoterapeut pentru copiii cu grad de dizabilitate sever sau accentuat, asociat cu cerințe educaționale speciale, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică;

C_{dsa} – numărul de copii cu cerințe educaționale speciale asociate cu dizabilitate severă sau accentuată, stabiliți de serviciul local de asistență psihopedagogică ;

U_{kt} – costul standard al unei unități de kinetoterapeut, stabilit de Ministerul Educației și Cercetării, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa nr. 2 ;

$\lceil \rceil$ – cel mai mic număr întreg mai mare sau egal.

26. Costul estimat al unităților de sobar și/sau fochist este stabilit după formula :

$$(14) S = \min(2, N_f + N_s) \times U_{sf}$$

unde:

S – costul standard al unităților de sobar și/sau fochist;

N_f – numărul de unități de fochiști angajați de instituția de învățământ preșcolar exprimat în medie lunară pe an;

N_s – numărul de unități de sobari angajați de instituția de învățământ preșcolar exprimat în medie lunară pe an;

U_{sf} – costul standard al unei unități de sobar/fochist, stabilit de Ministerul Educației și Cercetării, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa nr. 2.

27. Costul estimat al unităților de îngrijitor de încăperi este stabilit după formula :

$$(15) I = \min \left(3 \times U_{ii}, \left\{ \begin{array}{l} \left[\frac{S_d}{450} \right] \times U_{ii} \text{ dacă } S_d \geq 225 \\ 0 \text{ dacă } S_d < 225 \end{array} \right. \right)$$

unde:

I – costul standard al unităților de îngrijitor de încăperi de producție și de serviciu;

S_d – suprafață deredată a instituției de învățământ preșcolar, exprimată în m^2 ;

U_{ii} – costul standard al unei unități de îngrijitor de încăperi, stabilit de Ministerul Educației și Cercetării, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa 2;

$[]$ – cel mai mic număr întreg mai mare sau egal.

28. Costul estimat al unităților de măturător de teren este stabilit după formula :

$$(16) M = \min \left(2 \times U_{mt}, \left\{ \begin{array}{l} [S_m] \times U_{mt} \text{ dacă } S_m \geq 0,4/0,5 \\ 0 \text{ dacă } S_m < 0,4/0,5 \end{array} \right. \right)$$

unde:

I – costul standard al unităților de măturător de teren;

S_m – suprafață exterioară îngrijită a instituției de învățământ preșcolar, exprimată în ha;

U_{mt} – costul standard al unei unități de măturător de teren, stabilit de Ministerul Educației și Cercetării, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa nr. 2;

$[]$ – cel mai mic număr întreg mai mare sau egal.

Secțiunea 2.

Costul standard al pilonului 2 „Servicii”

29. Pilonul 2 „Servicii” acoperă cheltuielile pentru serviciile necesare funcționării instituțiilor de învățământ preșcolar. Acesta include următoarele:

- a) Servicii energetice și comunale;
- b) Servicii de locațiune;
- c) Servicii de reparatii curente;
- d) Servicii de transport;
- e) Servicii informaționale și de telecomunicații;
- f) Servicii medicale;

- g) Formare profesională;
- h) Deplasări de serviciu;
- i) Alte cheltuieli în bază de contracte cu persoane fizice;
- j) Alte servicii;
- k) Cheltuieli curente neatribuite la alte categorii.

30. Costul standard al pilonului 2 „Servicii” pentru un an se determină pornind de la caracteristicile fizice ale instituției de învățământ preșcolar și numărul teoretic de grupe. Costul pilonului 2 în baza standardelor se determină după formula :

$$(17) P2 = P2_i + P2_u + P2_t + P2_a$$

unde:

$P2$ – costul standard al Pilonului 2 „Servicii”;

$P2_i$ – costul standard al încălzirii instituției de învățământ preșcolar în perioada rece a anului;

$P2_u$ – costul standard al utilităților pentru instituția de învățământ preșcolar, cu excepția încălzirii în perioada rece a anului;

$P2_t$ – costul standard al transportului copiilor din alte localități;

$P2_a$ – costul standard al altor servicii.

31. Costul standard al încălzirii instituției de învățământ preșcolar în perioada rece a anului este stabilit în funcție de tipul principal al sursei de energie termică și localitate, după formula:

$$(18) P2_i = \begin{cases} S_{inc} \times Cost_i & \text{dacă } S_{inc} \leq 500 \\ 500 \times Cost_i + (S_{inc} - 500) \times 0,6 \times Cost_i & \text{dacă } S_{inc} > 500 \end{cases}$$

unde:

$P2_i$ – costul standard al încălzirii instituției de învățământ preșcolar în perioada rece a anului;

S_{inc} – suprafața spațiilor de încălzit a instituției de învățământ preșcolar, exprimată în m^2 ;

$Cost_i$ – costul standard al încălzirii, exprimat în lei/ m^2 , în funcție de tipul principal al sursei de energie termică a instituției de învățământ preșcolar și localitate, stabilit de Ministerul Educației și Cercetării în baza analizei costurilor de încălzire a instituțiilor de învățământ, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa nr. 3.

32. Costul standard al utilităților pentru instituția învățământ, cu excepția încălzirii în perioada rece a anului, se stabilește după formula:

$$(19) P2_u = S_{inc} \times Cost_u$$

unde:

$P2_u$ – costul standard al utilităților pentru instituția de învățământ preșcolar, cu excepția încălzirii în perioada rece a anului;

S_{inc} – suprafața spațiilor de încălzit a instituției de învățământ preșcolar, exprimată în m^2 ;

$Cost_u$ – costul standard al utilităților, exprimat în lei/ m^2 , stabilit de Ministerul Educației și Cercetării în baza analizei costurilor cu utilitățile ale instituțiilor de învățământ preșcolar, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa nr. 3.

33. Costul standard al transportului copiilor din alte localități se stabilește după formula:

$$(20) P2_t = TC_{n-1} \times Q_p$$

unde:

$P2_t$ – costul standard al transportului copiilor din alte localități;

TC_{n-1} – costul transportului copiilor din alte localități pentru anul precedent;

Q_p – rata de creștere sau descreștere a plafonului de cheltuieli, conform pct. 8, alin. 1), exprimată în procente.

34. Costul standard al altor servicii se stabilește după formula:

$$(21) P2_a = N_g \times Cost_a$$

unde:

$P2_a$ – costul standard al altor servicii;

N_g – numărul teoretic de grupe pentru instituția de învățământ preșcolar;

$Cost_a$ – costul standard al altor servicii per grupă, stabilit de Ministerul Educației și Cercetării în baza analizei costurilor instituțiilor de învățământ preșcolar, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa nr. 3.

Secțiunea 3.

Costul standard al pilonului 3 „Achiziții”

35. Pilonul 3 „Achiziții” cuprinde cheltuielile cu achizițiile necesare pentru susținerea activității educaționale și operaționale în cadrul instituțiilor preșcolare. Acesta include următoarele :

- a) Majorarea valorii produselor alimentare;
- b) Majorarea valorii accesoriilor de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte;
- c) Majorarea valorii activelor nemateriale;
- d) Majorarea valorii altor materiale;
- e) Majorarea valorii altor mijloace fixe;
- f) Majorarea valorii combustibilului, carburanților și lubrifianților;
- g) Majorarea valorii instalațiilor de transmisie;
- h) Majorarea valorii mașinilor și utilajelor;
- i) Majorarea valorii materialelor de construcție;
- j) Majorarea valorii materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou;
- k) Majorarea valorii materialelor pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri;
- l) Majorarea valorii medicamentelor și materialelor sanitare;
- m) Majorarea valorii pieselor de schimb;
- n) Majorarea valorii uneltelor și sculelor, inventarului de producere și gospodăresc.

36. Costul standard al pilonului 3 „Achiziții” pentru un an se determină pornind de la normele financiare, stabilite de Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Finanțelor pentru anul precedent pentru alimentarea copiilor din instituțiile de învățământ preșcolar, în funcție de programul de activitate al acestora, la care se adaugă costul standard al altor achiziții. Costul pilonului 2 în baza standardelor se determină după formula :

$$(22) P3 = [(C_{2-3} \times N_{a2-3} + C_{3-7} \times N_{a3-7}) \times (1 + Q_p) + (C_{2-3} + C_{3-7}) \times Cost_c \times (1 + P_{ces})] \times N_{mz}$$

unde :

P3 – costul standard al pilonului 3 „Achiziții”;

C_{2-3} – numărul de copii cu vârsta de la 2 la 3 ani înregistrați la instituția de învățământ preșcolar la data de 1 septembrie a anului precedent;

C_{3-7} – numărul de copii cu vârsta de la 3 la 7 ani înregistrați la instituția de învățământ preșcolar la data de 1 septembrie a anului precedent;

N_{a2-3} – norma financiară standard pentru alimentarea copiilor cu vârsta de la 2 la 3 ani în instituțiile de învățământ preșcolar în funcție de programul de activitate al acestora, pe anul precedent;

N_{a3-7} – norma financiară standard pentru alimentarea copiilor cu vârsta de la 3 la 7 ani în instituțiile de învățământ preșcolar în funcție de programul de activitate al acestora, pe anul precedent;

Q_p – rata de creștere sau descreștere a plafonului de cheltuieli, conform pct. 8 alin. 1), exprimată în procente;

$Cost_c$ – cost standard al achizițiilor per copil, în afară de produse alimentare, stabilit de Ministerul Educației și Cercetării în baza analizei costurilor cu utilitățile ale instituțiilor de învățământ, aprobat prin ordin de ministru, conform modelului din Anexa nr. 3;

P_{ces} – procentul copiilor cu cerințe educaționale din numărul total de copii înregistrați în instituția de învățământ preșcolar;

N_{mz} – numărul de zile de frecvență a unei instituții de învățământ preșcolar în medie pe țară pe an.

37. Instituțiile de învățământ preșcolar vor utiliza cel puțin 5% din costul standard al pilonului 3 „Achiziții” pentru procurarea jucăriilor, jocurilor și a materialelor didactice pentru copii.

Capitolul IV. Aprobarea alocațiilor, rectificarea și executarea bugetelor pentru instituțiile de învățământ preșcolar

38. Informațiile necesare pentru calculul volumului alocațiilor pentru fiecare instituție de învățământ sunt furnizate Ministerului Educației și Cercetării prin formularul din Anexa 4 de către organele locale de specialitate în domeniul învățământului din raioanele în care se aplică Metodologia.

39. Volumul alocațiilor pentru fiecare instituție de învățământ, calculate în baza formulelor (1) - (22) se aprobă de către Ministerul Educației și Cercetării pentru fiecare instituție de învățământ preșcolar din regiunile în care se aplică Metodologia.

40. În scopul elaborării legii bugetare anuale, Ministerul Educației și Cercetării va prezenta Ministerului Finanțelor, în termenele stabilite, transferurile cu destinație specială pe fiecare unitate administrativ-teritorială de ambele niveluri, urmare a calculării volumului alocațiilor pentru fiecare instituție conform formulei prezentate în pct. 9.

41. Modificarea transferurilor cu destinație specială alocate de la bugetul de stat la bugetele locale pentru finanțarea instituțiilor de învățământ preșcolar se realizează în următoarele situații:

- 1) modificarea plafonului de cheltuieli, estimat de Ministerul Finanțelor;
- 2) înființarea/reorganizarea/lichidarea instituției de învățământ.

42. Autoritățile administrației publice locale și instituțiile de învățământ preșcolar prezintă, în perioada 1-15 octombrie a anului în curs, la solicitarea Ministerului Educației și Cercetării, informații și date, conform anexelor 2, 3 și 4.
43. Rapoartele financiare privind executarea bugetului instituțiilor de învățământ se întocmesc conform prevederilor actelor normative.
44. Monitorizarea aplicării prezentei Metodologii se efectuează la nivel central de către Ministerul Educației și Cercetării, iar la nivel local – de către organele locale de specialitate în domeniul învățământului în comun cu direcțiile de finanțe de la nivelul APL2.
45. Informațiile despre bugetul aprobat al instituțiilor de învățământ preșcolar, executarea acestuia și rezultatele monitorizării aplicării prezentei Metodologii se postează pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării.

Anexa nr. 1

la Metodologia privind finanțarea în bază de cost standard a instituțiilor publice de învățământ preșcolar

- model -

Costul standard al personalului de bază pentru instituțiile de învățământ preșcolar

Numărul teoretic de grupe	Cost standard anual al personalului de bază, în mii lei
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	

Numărul teoretic de grupe	Cost standard anual al personalului de bază, în mii lei
26	
27	
28	
29	
30	
31	
32	
33	
34	
35	
36	
37	
38	
39	
40	
41	
42	
43	
44	
45	
46	
47	
48	
49	
50	

Anexa nr. 2

la Metodologia privind finanțarea în bază de cost standard a instituțiilor publice de învățământ preșcolar

- model -

Costul standard al personalului suplimentar pentru instituțiile de învățământ preșcolar

Denumire	Cod	Cost standard anual al unei unități, în mii lei
Profesor de limbă română	U_{pr}	
Logoped	U_{lg}	
Psihopedagog	U_{pp}	
Cadru didactic de sprijin	U_{ds}	
Kinetoterapeut	U_{kt}	
Sobar/fochist	U_{sf}	
Îngrijitor de încăperi	U_{ii}	
Măturător de teren	U_{mt}	

Anexa nr. 3

la Metodologia privind finanțarea în bază de cost standard per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar

Costurile standard ale Pilonului 2 „Servicii” și Pilonului 3 „Achiziții” pentru instituțiile de învățământ preșcolar

1. Costul standard al încălzirii ($Cost_i$), în funcție de sursa principală de încălzire :

Tipul încălzirii	Cost standard anual pe m ² , în lei pe m ²
Gaze naturale	
Încălzire centralizată	
Electricitate	
Lemn, cărbune, peleți	

2. Costul standard anual al utilităților, cu excepția încălzirii în perioada rece a anului ($Cost_u$): _____ lei pe m².
3. Costul standard anual al altor servicii, ($Cost_a$): _____ lei pe grupă.
4. Costul standard anual al achizițiilor, altor decât alimentarea copiilor, ($Cost_c$): _____ lei per copil / zi.

la Metodologia privind finanțarea în bază de cost standard per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar

Lista de indicatori de bază pentru stabilirea costului standard al instituției de învățământ preșcolar
(Formular)

Cod	Descriere	Valoare
Den	Denumirea instituției de învățământ preșcolar	
Cod	Codul instituției de învățământ preșcolar	
Loc	Localitatea	
T _{inc}	Tipul încălzirii	
S _{inc}	Suprafața încălzită (conform datelor cadastrale)	
C ₂₋₃	Numărul de copii cu vârsta de la 2 la 3 ani înregistrați la instituția de învățământ preșcolar la data de 1 octombrie	
C ₃₋₇	Numărul de copii cu vârsta de la 3 la 7 ani înregistrați la instituția de învățământ preșcolar la data de 1 octombrie	
C _{alt}	Numărul de copii cu vârsta 4-7 ani pentru care limba de stat (româna) este limbă străină, înregistrați la data de 1 octombrie	
C _{tlc}	Numărul de copii cu tulburări de limbaj și comunicare, stabiliți de SAP, înregistrați la data de 1 octombrie	
C _{ces}	Numărul de copii cu cerințe educaționale speciale, altele decât cele de limbaj și comunicare, stabiliți de SAP, înregistrați la data de 1 octombrie	
C _{dsa}	Numărul de copii cu cerințe educaționale speciale asociate cu dizabilitate severă sau accentuată, stabiliți de SAP și CNDDCM, înregistrați la data de 1 octombrie	
N _f	Numărul de unități de fochiști angajați de instituția de învățământ preșcolar exprimat în medie lunară pe an	
N _s	Numărul de unități de sobari angajați de instituția de învățământ preșcolar exprimat în medie lunară pe an	
S _d	Suprafață deredată a instituției de învățământ preșcolar, în m ²	

S_m	Suprafață exterioară îngrijită a instituției de învățământ preșcolar, în ha	
S_{inc}	Suprafața spațiilor de încălzit a instituției de învățământ preșcolar, în m ²	
TC_{n-1}	Costul transportului copiilor din alte localități pentru anul curent, în lei	

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de Hotărâre a Guvernului
Cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare în bază de cost standard
per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar pe anul 2025

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de Hotărâre de Guvern este elaborat de Ministerul Educației și Cercetării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect se bazează pe o analiză amplă a finanțării instituțiilor de învățământ preșcolar în Republica Moldova, desfășurată în perioada octombrie 2023 – februarie 2024, care a relevat următoarele aspecte:

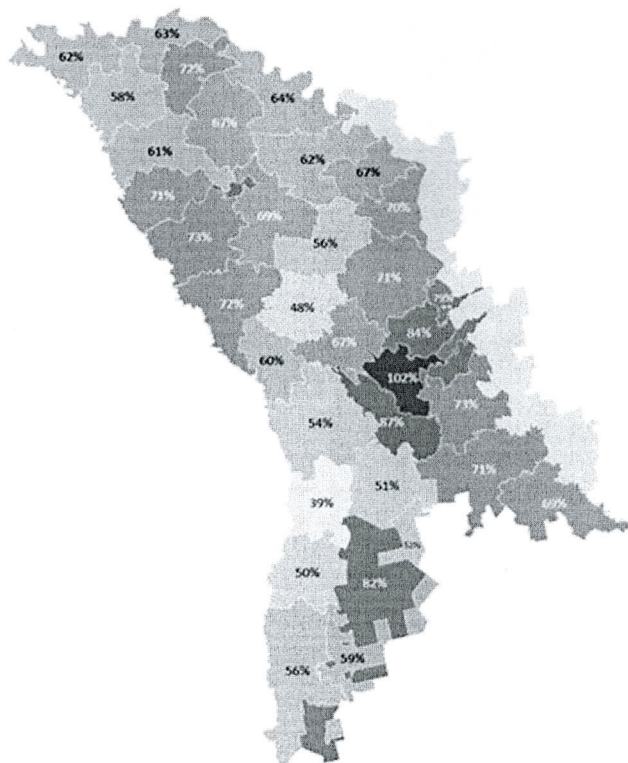
- Există diferențe mari în cheltuielile per copil între diferite instituții de învățământ general, care prestează servicii de învățământ preșcolar, ceea ce reflectă inegalități în distribuția resurselor financiare.
- Analiza detaliată a costurilor și alocărilor financiare arată că multe instituții de învățământ preșcolar sunt subfinanțate în comparație cu necesarul real, bazat pe numărul de copii încadrați și nevoile specifice ale acestora.
- Numărul de locuri și gradul de încadrare a copiilor variază considerabil între diferite regiuni și localități.

În decembrie 2023, Ministerul Educației și Cercetării a colectat date de la toate instituțiile de învățământ preșcolar din țară prin intermediul unui chestionar detaliat. Rata de răspuns la chestionar a fost ridicată, de 96%. Capacitatea totală a instituțiilor de învățământ preșcolar, care au răspuns la chestionar, este de 171 713 locuri. Gradul de utilizare a capacităților pe sistem este estimat la 73% în baza chestionarului, față de 83% în baza datelor administrative colectate de Ministerul Finanțelor în procesul de bugetare anuală. Cea mai mare rată de utilizare a capacităților instituțiilor de învățământ preșcolar se înregistrează, așa cum era de așteptat, la Chișinău (102%), urmat de Bălți și Ialoveni (vezi Figura 1).

Datorită dezvoltării continue a municipiului Chișinău, presiunea pe sistemul de grădinițe nu a conținut, iar gradul de utilizare este astăzi în capitală mai mare decât valoarea de proiect (de unde și grupele mari și deficitul de personal). Populația din vecinătatea capitalei, mai ales din raioanele Ialoveni și Criuleni, a reușit să țină pasul datorită oportunităților economice din regiune, iar gradul de utilizare a grădinițelor reflectă acest lucru: 87% și respectiv 84%. O situație comparabilă e la Bălți (87%) și în Găgăuzia (82%). La mijlocul distribuției se află raioanele învecinate cu județele Iași și Botoșani (Ungheni, Fălești, Glodeni) și cele de pe axa sud-est (Anenii Noi,

Căușeni, Ștefan Vodă), unde populația a avut oportunități în economia locală sau transfrontalieră și unde rata de utilizare a capacităților grădinițelor este de 69%-73%. Situația este îngrijorătoare în raioanele din centrul Moldovei (Călărași și Telenești), dar mai ales în sud, cu excepția Găgăuziei, unde rata de utilizare a capacității grădinițelor este aproape de jumătate, iar la Leova este de doar 39%. Aceste raioane au fost cel mai puternic supuse emigrării interne (mai ales spre Chișinău) și externe.

Figura 1. Gradul de utilizare a capacității grădinițelor

Sursa: Date de sondaj colectate de Ministerul Educației și Cercetării

Din cei 126 004 copii încadrați, instituțiile de învățământ preșcolar au raportat 2 453 copii (1,9% din numărul total) cu vârsta de până la 2 ani și 16 919 copii (13,4%) cu vârsta de la 2 la 3 ani. Rata estimată de încadrare a copiilor cu vârsta de până la 2 ani în creșe este de 9% la nivel de țară, cu variații de la sub 2% în Chișinău și Bălți până la 35% în Rezina sau 45% în Drochia. Rata estimată de încadrare a copiilor cu vârsta între 2 și 3 ani este de 63%, atingând cel mai înalt nivel la Cahul (94%), Ocnîța și Dubăsari (100%).

Dintre cele 1431 de instituții de învățământ preșcolar care au răspuns la chestionar, doar 102 (7%) au cel puțin o grupă de creșă activă, 809 grădinițe (57%) au cel puțin o grupă I-a mică (2-3 ani) sau o grupă mixtă cu copii de până la 3 ani.

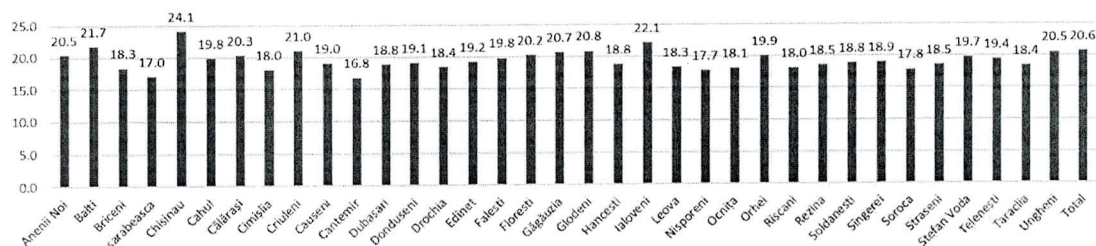
Mulți copii cu vârsta de până la 3 ani sunt încadrați în grupe cu copii de vârstă mixtă. În total, au fost raportate 183 de grupe cu copii de vârstă mixtă de la 1 la 7

ani. În majoritatea instituțiilor de învățământ preșcolar, care au raportat astfel de grupe, nu există grupe de creșă, grupe I-a mică sau grupe mixte cu copii de până la 3 ani. În total, în instituțiile de învățământ preșcolar care au cel puțin o grupă mixtă de la 1 la 7 ani sunt 940 de copii sub 3 ani, ceea ce reprezintă sub 5% din numărul total de copii de această vârstă înregistrați în grădinițe.

Numărul total de grupe active în instituțiile de învățământ preșcolar care au răspuns la chestionar este de 6110. Numărul total de grupe raportat în chestionar este cu 202 sau 3% mai mic față de datele administrative colectate de Ministerul Finanțelor în procesul de bugetare anuală. O treime din această diferență se datorează municipiului Chișinău, unde au fost raportate cu 66 de grupe mai puține față de datele administrative. Pe de altă parte, în raionul Telenești au fost raportate cu 24 de grupe mai mult.

Numărul mediu de copii pe grupă la nivel de țară este de 20,6, peste standardele aprobate de Ministerul Educației și Cercetării. La Chișinău se înregistrează o medie de 24,1 copii pe grupă. Media de 20 de copii per grupă este depășită și în alte 9 regiuni: municipiul Bălți, Găgăuzia și raioanele Anenii Noi, Călărași, Criuleni, Florești, Glodeni, Ialoveni și Ungheni.

Figura 2. Numărul mediu de copii pe grupă

Sursa: Date de sondaj colectate de Ministerul Educației și Cercetării

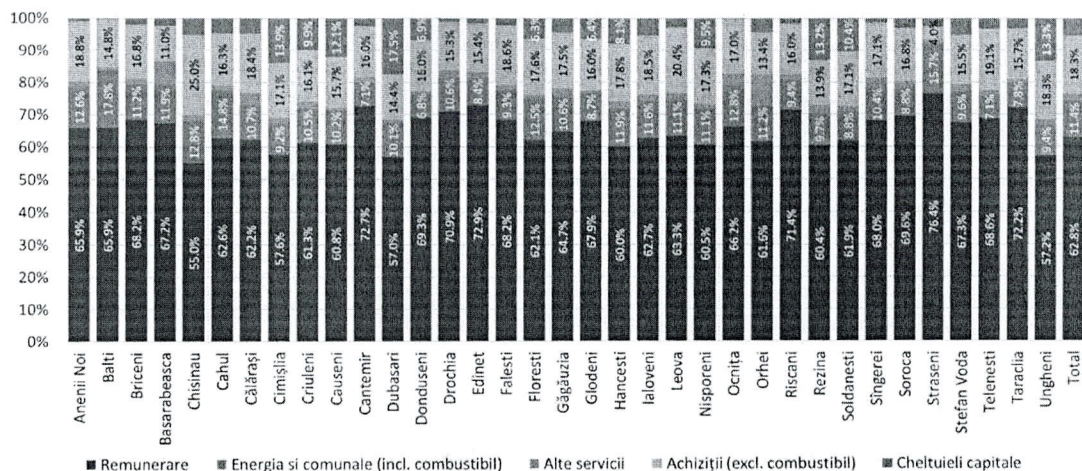
Analiza costurilor a fost realizată în baza informațiilor furnizate de Ministerul Finanțelor (bugetul precizat pe anul 2023), corelate cu informațiile rezultate din chestionar. Dintre cele 1431 de grădinițe care au răspuns la chestionar, pentru 1415 grădinițe sunt disponibile date privind finanțarea.

Bugetul total al acestor instituții de învățământ preșcolar este de 5 miliarde 325 milioane 130 mii lei în anul 2023 (precizat), dintre care 3 miliarde 342 milioane 194 mii lei reprezintă costul remunerării personalului. Achizițiile, cu excepția carburanților și combustibililor, au reprezentat 974 milioane 161 mii lei, dintre care 754 milioane 579 mii lei a reprezentat costul produselor alimentare. Al treilea cel mai semnificativ capitol de cheltuieli îl reprezintă energia și serviciile comunale (inclusiv achiziția de combustibili pentru grădinițele care nu se încălzesc centralizat sau pe bază de gaze naturale) – anul trecut acesta a însumat 562 milioane 674 mii lei.

Alte servicii au constituit 118 milioane 662 mii lei. Cheltuielile capitale au reprezentat 280 milioane 828 mii lei.

În ceea ce privește structura costurilor instituțiilor de învățământ preșcolar, la nivel național în anul 2023 aceasta se prezintă în felul următor: 62,8% reprezintă cheltuielile de remunerare, 11,4% sunt energia și comunalele (inclusiv combustibilii), 2,2% sunt alte servicii, 18,3% sunt achizițiile (exclusiv combustibilii) și 5,3% reprezintă cheltuielile capitale.

Figura 3. Structura costurilor grădinițelor

Sursa: Date privind finanțarea grădinițelor de la Ministerul Finanțelor

În medie la nivel național, bugetul total anual per copil a fost în anul 2023 de 42,3 mii lei. Există discrepanțe semnificative între regiuni: în municipiul Chișinău, bugetul total anual per copil este de 35 mii lei, iar la Dubăsari de 56,6 mii lei.

Diferențele se văd și pe capitole de cheltuieli: în municipiul Chișinău, remunerarea personalului costă doar 35 mii lei pe an per copil, în timp ce la Briceni, Basarabeasca, Călărași, Cimișlia, Cantemir, Dubăsari, Șoldănești și Soroca aceasta costă peste 50 mii de lei pe an per copil. Energia și serviciile comunale sunt cele mai scumpe la Cahul (7,1 mii lei per copil) și în municipiul Bălți (7 mii lei per copil) și la mai puțin de jumătate față de primele două la Dondușeni (3 mii lei per copil), Telenești (3,2 mii) și Glodeni (3,4 mii). Costul produselor alimentare per copil, chiar dacă este reglementat prin normative, variază, de asemenea, semnificativ între raioane. Cel mai mult variază în mod evident cheltuielile capitale per copil, întrucât acestea sunt finanțate printr-un proces diferit față de restul capitolelor de cheltuieli.

Discrepanțele în cheltuielile per copil între regiunile urbane și cele rurale sau mai puțin dezvoltate sunt un indicator al inegalităților structurale din sistemul de finanțare a grădinițelor din Republica Moldova. Aceste diferențe nu numai că reflectă variațiile în costurile operaționale, dar și modul în care resursele sunt alocate (de cele

mai multe ori în baza finanțării istorice, puternic influențată de factori conjuncturali) și utilizate.

Diferențele în finanțare pot influența și accesul la educație. În regiunile cu fonduri insuficiente, grădinițele sunt nevoite să crească numărul de înscrieri în grupe, ceea ce duce la supraîncărcarea acestora, sau să reducă serviciile oferite, afectând accesul copiilor la învățământ preșcolar.

Figura 4. Costuri per copil, în mii de lei pe an

	Buget / copil	Remunerare / copil	Energie si comunale / copil	Total servicii (Incl. combustibil) per copil	Achiziții (excl. combustibil) per copil	Cheltuieli capitale per copil	Produce alimentare per copil
Anenii Noi	45.7	30.1	5.8	6.6	8.6	0.4	6.2
Balti	39.5	26.1	7.0	7.5	5.9	0.1	5.6
Briceni	50.3	34.3	5.6	6.5	8.5	1.0	5.6
Basarabasca	52.8	35.5	6.3	10.3	5.8	1.3	4.7
Chisinau	35.0	19.3	4.5	5.2	8.8	1.8	6.9
Cahul	48.0	30.1	7.1	7.8	7.8	2.3	6.0
Călărași	51.6	32.1	5.5	7.5	9.5	2.5	6.8
Cimișlia	50.1	28.9	4.6	5.7	8.6	7.0	6.1
Criuleni	44.9	27.5	4.7	5.7	7.2	4.4	5.1
Causeni	49.7	30.2	5.1	5.7	7.8	6.0	6.1
Cantemir	50.6	36.8	3.6	4.5	8.1	1.2	6.0
Dubasari	56.6	32.2	5.7	6.3	8.1	9.9	6.2
Donduseni	44.1	30.6	3.0	3.4	7.1	3.0	5.3
Drochia	48.0	34.0	5.1	6.2	7.3	0.5	6.1
Edinet	47.5	34.6	4.0	4.8	7.3	0.7	5.6
Falesti	45.0	30.7	4.2	4.9	8.4	1.0	6.3
Floresti	43.7	27.1	5.5	6.1	7.7	2.8	6.5
Găgăuzia	39.6	25.6	4.2	5.3	6.9	1.8	5.3
Glodeni	39.3	26.6	3.4	3.8	6.3	2.5	5.0
Hancesti	44.1	26.5	5.3	6.2	7.9	3.6	6.0
Ialoveni	41.7	26.1	4.8	5.6	7.7	2.3	5.9
Leova	46.5	29.4	5.2	6.2	9.5	1.4	7.3
Nisporeni	47.9	29.0	5.3	6.1	8.3	4.6	6.5
Ocnita	49.9	33.0	6.4	8.2	8.5	0.2	6.2
Orhei	44.0	27.1	4.9	9.1	5.9	1.9	3.2
Riscani	46.8	33.4	4.4	5.2	7.5	0.7	6.2
Rezina	37.2	22.4	3.6	4.6	5.2	4.9	3.9
Soldanesti	52.1	32.3	4.6	5.5	8.9	5.4	7.8
Sîngerei	40.2	27.3	4.2	5.4	6.9	0.6	5.6
Soroca	50.2	34.9	4.4	5.3	8.4	1.5	7.3
Straseni	38.6	29.5	6.1	6.6	1.5	1.0	0.0
Stefan Voda	46.7	31.4	4.5	5.6	7.2	2.4	5.4
Telenesti	45.4	31.2	3.2	4.0	8.7	1.5	6.3
Taraclia	47.8	34.5	3.7	4.2	7.5	1.6	6.7
Ungheni	45.5	26.0	4.3	5.1	8.3	6.0	6.6
Total	42.3	26.5	4.8	5.8	7.7	2.2	6.0

Sursa: Date privind finanțarea grădinițelor de la Ministerul Finanțelor pentru buget, date de sondaj colectate de Ministerul Educației și Cercetării pentru numărul de copii

Pentru a aborda aceste probleme, este propusă revizuirea metodologiei de finanțare pentru a asigura că alocările reflectă mai precis nevoile reale ale fiecărei grădinițe, ajustând pentru factori care influențează costurile operaționale și nevoile educaționale, precum prezența copiilor cu cerințe educaționale speciale sau cu dizabilități sau prezența copiilor vorbitori de altă limbă decât cea de stat. Metodologia propusă include introducerea unor mecanisme de ajustare în formula de finanțare și sporirea transparenței și monitorizării cheltuielilor pentru a asigura o utilizare eficientă a fondurilor.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezenta Hotărâre de Guvern este compatibilă cu legislația Uniunii Europene și nu prevede armonizarea legislației naționale la legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Formula propusă pentru finanțarea instituțiilor de învățământ preșcolar în Republica Moldova se bazează pe principiul promovării autonomiei/autogestiuunii financiare a instituțiilor de învățământ preșcolar și încorporează lecțiile învățate din aplicarea formulelor de finanțare propuse de UNICEF în 2019. Această abordare nouă este structurată pe trei piloni principali, care sunt meniți să adreseze nevoile complexe ale instituțiilor de învățământ preșcolar și să asigure o alocare mai eficientă a resurselor financiare.

Prezenta Hotărâre de Guvern prevede implementarea unei noi formule de finanțare în bază de cost standard per copil în cadrul unei perioade de pilotare în raioanele Cahul, Anenii Noi, Nisporeni, Florești pentru bugetul anului 2025.

Formula cuprinde cheltuielile pentru salarizarea personalului, cheltuielile pentru diverse servicii legate de infrastructura instituțiilor de învățământ preșcolar, precum și cheltuielile pentru alimentarea copiilor și pentru materiale educaționale. De menționat că formula nu se extinde asupra investițiilor capitale finanțate din bugetul de stat.

Implementarea Metodologiei va fi monitorizată și sprijinită metodologic de Ministerul Educației și Cercetării, care va asigura că bugetele sunt stabilite și utilizate conform noilor standarde de cost.

Prezenta Hotărâre de Guvern prevede implementarea concomitentă a două mecanisme:

- Standardele de cost per copil pentru instituțiile de învățământ preșcolar;
- Implementarea graduală a formulei pentru atenuarea impactului asupra grădinițelor suprafinanțate prin fondul de echilibrare;

Standardele de cost per copil pentru instituțiile de învățământ preșcolar sunt bazate pe trei piloni, concepuți pentru a aborda diferite aspecte ale nevoilor instituționale, astfel încât fiecare instituție de învățământ preșcolar să primească resursele necesare pentru a-și desfășura activitatea într-un mod eficient și echitabil.

Pilonul 1: Finanțarea cheltuielilor de personal, în funcție de grupe („Personal”) vizează cheltuielile legate de personal, inclusiv salariile, în funcție de numărul și tipul grupelor de copii din fiecare instituție de învățământ preșcolar. Se urmărește să se asigure că instituțiile de învățământ preșcolar dispun de suficient personal calificat pentru a oferi educație și îngrijire adecvată copiilor. Numărul minim de grupe acceptabil pentru o instituție este calculat pe baza unei formule, iar standardul de personal necesar este stabilit în funcție de acest număr. De asemenea,

se ia în calcul necesitatea personalului specializat pentru copiii cu cerințe educaționale speciale sau pentru cei alolingvi.

Calculul personalului standard al instituțiilor de învățământ preșcolar se face după cum urmează:

1. În baza numărului de copii înscriși în instituția de învățământ preșcolar, se calculează numărul de grupe conform standardelor, respectând următoarele:
 - a. Se formează cel puțin o grupă de copii cu vârsta de la 2 la 3 ani (grupa I-a mică), dacă în instituție sunt înscriși cel puțin 8 copii de această vârstă;
 - b. Numărul de copii în grupele de copii de până la 3 ani nu poate fi mai mare de 17;
 - c. Numărul de copii în grupele de copii de la 3-7 ani nu poate fi mai mare de 22;
 - d. Dacă în grădiniță sunt mai puțin de 8 copii cu vârsta de 2-3 ani, aceștia sunt înscriși în grupe mixte cu copii mai mari, respectând limita de 22 de copii per grupă.

2. Se estimează personalul necesar instituției de învățământ preșcolar, pornind de la:
 - a. Numărul de grupe calculat în baza punctului 1;
 - b. Personalul de bază necesar pentru instituție în funcție de numărul de grupe și în funcție de situația mediană calculată pentru statele de personal, aprobate pentru anul 2025-26;
 - c. Numărul de copii pentru care este prevăzut profesor de limba română, cu condiția să fie cel puțin 8 astfel de copii, în baza normelor aprobate de MEC;
 - d. Numărul de copii pentru care este prevăzut logoped, psihopedagog, cadru didactic de sprijin sau kinetoterapeut, în baza normelor aprobate de Ministerul Educației și Cercetării;
 - e. Numărul de sobari real angajați;
 - f. Suprafața deredictă, pornind de la cel puțin 225 m², până la maximum 3 unități, în baza normelor prevăzute;
 - g. Suprafața exterioară îngrijită, pornind de la cel puțin 0,5 ha, până la maximum 2 unități, în baza normelor prevăzute.

3. Pentru calculul costului standard al Pilonului 1, Ministerul Educației și Cercetării estimează costul fiecărei unități.

Aplicând formula de la punctul 1, observăm că per total rata de acoperire cu grupe față de standardele propuse este de 88% la nivel de țară. Cu alte cuvinte, sunt cu 12% mai puține grupe decât ar trebui să fie dacă ar fi aplicate normativele propuse.

Cea mai mică rată este la Chișinău (71%), iar cea mai înaltă rată se înregistrează la Basarabeasca (102%) și Cantemir (101%).

De asemenea, numărul de unități angajate în instituțiile de învățământ preșcolar este considerabil mai mic decât numărul de unități care ar trebui angajate conform normativelor elaborate de Ministerul Educației și Cercetării. Rata de acoperire a unităților după normativ este de 88% la nivel de țară, cu un maxim de 108% la Basarabeasca și un minim de 70% la Leova.

Prezenta Hotărâre de Guvern nu stipulează exact valorile normativelor de cost pentru personal, ci stabilește doar cadrul general în baza căruia aceste normative vor fi elaborate și aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.

Pilonul 2: Finanțarea cheltuielilor fixe, în funcție de infrastructură („Servicii”) acoperă cheltuielile fixe legate de infrastructura instituțiilor de învățământ preșcolar. Acesta include costurile pentru încălzire, alte servicii comunale, transportul copiilor din alte localități și alte capitole de cheltuieli fixe. Costurile sunt determinate în funcție de normative și se bazează pe criterii, precum suprafața de încălzit și tipul de încălzire utilizat. Normativele sunt stabilite în urma cercetării și indexate în funcție de creșterea costurilor pentru resursele energetice, ceea ce permite ajustarea sumelor în funcție de inflație și alți factori economici.

Prezenta Hotărâre de Guvern nu stipulează exact valorile normativelor de cost pentru pilonul „Servicii”, ci stabilește doar cadrul general în baza căruia aceste normative vor fi elaborate de Ministerul Educației și Cercetării.

Pilonul 3: Finanțarea cheltuielilor variabile per copil („Achiziții”) acoperă cheltuielile variabile care depind direct de numărul de copii în instituțiile de învățământ preșcolar și de programul lor de activitate. Pilonul include costurile pentru alimentație și alte achiziții (precum materiale didactice), cu sume diferite stabilite pentru diferite categorii de vârstă și pentru diferite durate ale programului de activitate zilnic. Acesta asigură flexibilitate în bugetare, permițând instituțiilor de învățământ preșcolar să aloce fonduri în mod direct proporțional cu nevoile individuale ale copiilor și ale programelor educaționale. Formula de calcul pornește de la un număr mediu estimat de 171 de zile pe an de frecvență a grădiniței per copil, utilizat actualmente de Ministerul Finanțelor în calculul finanțării din bugetul de stat.

Prezenta Hotărâre de Guvern nu stipulează exact valorile normativelor de cost pentru pilonul „Achiziții”, ci stabilește doar cadrul general în baza căruia aceste normative vor fi elaborate și aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.

Prin implementarea celor trei piloni, se urmărește crearea unui sistem de finanțare pentru grădinițe care este atât adaptabil la nevoile specifice ale fiecărei

instituții, cât și capabil să gestioneze eficient resursele în funcție de variabilele care influențează direct costurile educaționale. Această abordare de jos în sus este menită să se alinieze cu necesitățile reale și să ofere o bază solidă pentru planificarea resurselor și finanțare.

Prezența copiilor cu dizabilități sau cu cerințe educaționale speciale este luată în considerare în procesul de finanțare a instituțiilor de învățământ preșcolar prin intermediul unei adaptări a costurilor standard. Aceasta permite acordarea unui sprijin financiar suplimentar pentru a răspunde adecvat nevoilor specifice ale acestor copii. Iată cum este gestionată această situație:

- Mecanismul prevede costuri suplimentare pentru personalul specializat pentru a se ocupa de nevoile specifice ale copiilor cu dizabilități sau cerințe educaționale speciale. Aceste costuri includ cheltuieli pentru cadre didactice de sprijin, logopezi, psihopedagogi, kinetoterapeuți și alți specialiști necesari pentru a oferi suport adecvat. Costurile suplimentare pentru personal sunt calculate pe baza numărului de copii cu nevoi speciale înregistrați în instituție, folosind un coeficient care reflectă nevoile adiționale de personal și resurse pentru a oferi educație și îngrijire corespunzătoare.
- Instituțiile de învățământ preșcolar, care au copii cu cerințe educaționale speciale, au calculate standarde de cost majorate la pilonul 3, „Achiziții”. Costul standard al achizițiilor per copil, în afară de produse alimentare, este dublu pentru un copil cu cerințe educaționale speciale față de un copil fără cerințe educaționale speciale, deoarece necesită adaptări de mediu, asigurarea copilului cu tehnologii asistive, materiale didactice adaptate.

Implementarea graduală a formulei pentru atenuarea impactului asupra instituțiilor de învățământ preșcolar *suprafinanțate* este asigurată prin prevederile care asigură o finanțare în limita plafonului de cheltuieli pentru instituțiile de învățământ preșcolar din raioanele vizate de prezenta Hotărâre de Guvern, calculat de Ministerul Finanțelor. Mecanismul prevăzut presupune o creștere a bugetelor mai mare pentru grădinițele subfinanțate în comparație cu grădinițele suprafinanțate.

La baza implementării graduale a formulei stă *fondul de echilibrare a bugetelor*, care se calculează pe baza deficitului bugetar al instituțiilor în raport cu standardele de cost stabilite. Acest fond are scopul de a acoperi deficitul bugetar și de a asigura că fiecare instituție are resursele necesare pentru a oferi un nivel adecvat de educație. Fondul este destinat să acopere deficitul bugetar al instituțiilor care nu pot atinge standardul de cost printr-o finanțare de bază.

Această abordare permite o tranziție mai lină către noua formulă de finanțare, atenuând impactul negativ asupra instituțiilor de învățământ preșcolar care, conform

noilor criterii, ar primi mai puține fonduri decât în trecut. Implementarea se face gradual, oferind timp instituțiilor de învățământ preșcolar să se adapteze la noile condiții financiare și să își ajusteze bugetele și operațiunile în consecință. Această metodă contribuie la evitarea perturbărilor majore în funcționarea instituțiilor de învățământ preșcolar, care ar putea afecta calitatea educației oferite copiilor.

Aceste mecanisme sunt concepute pentru a asigura o tranziție eficientă și echitabilă spre noua metodologie de finanțare, protejând interesele educaționale ale copiilor și stabilitatea financiară a grădinițelor.

Prezenta Metodologie va fi utilizată pentru calculul alocațiilor bugetare și a transferurilor categoriale către fiecare unitate administrativ-teritorială de ambele niveluri din raioanele Anenii Noi, Cahul, Florești, Nisporeni pentru finanțarea învățământului preșcolar pentru anul 2025, în vederea elaborării Legii bugetului de stat pe anul 2025. Pe parcursul anului 2025, alocațiile bugetare și transferurile cu destinație specială pentru finanțarea învățământului preșcolar din raioanele vizate de prezenta Metodologie pot fi rectificate în funcție de necesități și în modul stabilit de Ministerul Finanțelor.

Modelarea realizată permite estimarea faptului că în cazul unei rate de creștere a plafonului de cheltuieli cu 10% și cu un coeficient de bază de 5%, deficitul total al grădinițelor subfinanțate ar putea fi redus semnificativ. Datele modelărilor sunt prezentate mai jos.

Număr de grădinițe acoperite de Metodologie: 164 din cele 4 raioane-pilot: Anenii Noi, Cahul, Florești, Nisporeni.

Rata de creștere a plafonului de cheltuieli pentru anul 2025 a fost estimată la 10%.

Bugetele pe anul 2024 ale instituțiilor au fost estimate pornind de la datele pe anul 2023, cu indexarea P1 cu 10% și a P2 și P3 cu 5%.

Valoarea de referință a fost estimată la 2500 lei.

Salariul minim a fost estimat la 4400 lei.

Modelare de impact	În cazul unui Qb de 10% (fără echilibrare)	În cazul unui Qb de 7%	În cazul unui Qb de 6%	În cazul unui Qb de 5%
Număr de grădinițe subfinanțate față de standardele de cost	72	92	95	99
Procent de grădinițe subfinanțate	44%	56%	58%	60%
Deficitul total al instituțiilor subfinanțate, până la echilibrare, mii lei	28389	34683	37232	39841
Fondul de echilibrare, mii lei	0	17219	22958	28698

Deficitul total al instituțiilor subinanțate, după echilibrare, mii lei	28389	17428	14231	11101
Deviere totală subfinanțare după echilibrare (din fond total)	4,5%	2,8%	2,3%	1,8%
Deficitul mediu al unei instituții subinanțate, mii lei	394	190	150	113
Suprafinanțare totală, mii lei	61262	50812	47766	44779
Suprafinanțare medie a unei instituții suprafinanțate, mii lei	709	754	741	738
Deviere totală suprafinanțare (din fond total)	9,7%	8,0%	7,6%	7,1%

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul Hotărârii de Guvern prevede implementarea noii formule de finanțare în limitele plafonului de cheltuieli pentru instituțiile de învățământ preșcolar din raioanele vizate, care urmează a fi calculat de Ministerul Finanțelor pentru bugetul anului 2025 și comunicat Ministerului Educației și Cercetării.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

După adoptarea proiectului va fi necesară elaborarea unor ordine interinstituționale.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul urmează să fie plasat pe pagina-web oficială a Ministerului Educației și Cercetării pe mec.gov.md și pe pagina-web particip.gov.md. Totodată, proiectul urmează să fie supus procedurii de avizare.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție, scrisoarea nr. 06/2/16035 din 23.09.2024 a Centrului Național Anticorupție al Republicii Moldova. În concluzia expertizei se menționează că rigorile de asigurare a transparenței decizionale, statuate în legea nr. 239/2008, au fost respectate. Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului și nu contravin interesului public, fiind urmărită ajustarea modului de finanțare a instituțiilor de învățământ preșcolar în vederea alocării mijloacelor financiare potrivit necesităților reale ale instituției, astfel contribuind la utilizarea eficientă a fondurilor publice.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu necesită expertiza de compatibilitate, dat fiind faptul că nu prezintă relevanță Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice, scrisoarea nr. 04/5040 din 03.06.2024 și nr.04.-1/7951 din 23.08.2024 a Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Au fost propuneri privind respectarea art. 42, alin (2), 52, alin.(1), 53, 55 alin. (4) și 56 din Legea nr. 100/2017, Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală cu referire la terminologia utilizata in raport cu autoritățile respective a acestora. Toate propunerile au fost acceptate.

11. Constatările altor expertize

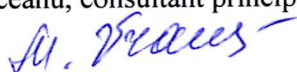
Nu este necesar

Ministru

Dan PERCIUN

Ex. Maria Vrânceanu, consultant principal

Sinteza obiecțiilor și propunerilor după avizarea/expertiza proiectului de hotărâre

Cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare în bază de cost standard per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar și pilotarea acesteia în anul 2025
(număr unic 425/MEC2024)

Propuneri/Comentarii la proiect	Deciziile / Argumentele autorului
Ministerul Justiției (scrisoarea nr. 04/5040 din 03.06.2024)	
<p>Denumirea proiectului se va revizui, or, potrivit art. 42, alin (2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, denumirea actului normativ trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Denumirea proiectului va fi: „Proiect de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare în bază de cost standard per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar pe anul 2025”</p>
<p><i>La clauza de adoptare</i> se va ține cont că în conformitate cu art. 102 din Constituție, art. 37 din Legea 136/2017 cu privire la Guvern, art.44 din Legea nr.100/2017, hotărârile de Guvernului se adoptă pentru exercitarea atribuțiilor constituționale și celor ce decurg din legea cu privire la Guvern, precum și pentru organizarea executării legilor. Astfel, în clauza de adoptare, se indică temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv, norma concretă din lege care indică expres competența Guvernului de a dopta actul în cauză. În context, în clauza de adoptare, sugerăm a substitui textul „art.35 alin. 2)” cu textul „art.19 lit. a)”. Or, potrivit acestuia, Guvernul exercită conducerea generală a activității executive în domeniul gestionării finanțelor publice.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Textul din clauza de adoptare „art.35 alin. 2)” se substitue cu textul „art.19 lit. a)”.</p>
<p>La pct. 1 se va ține cont că proiectul hotărârii conține doar o anexă care nu se va numerota. De asemenea, se va face claritate între termenul „Regulament” și „Metodologie”, or, autorul le suprapune pe tot textul.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În tot textul cuvântul „Regulament” se substitue prin cuvântul „Metodologie”.</p>
<p>Pct. 3 se va exclude.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La pct. 4 se va ține cont că, în temeiul art. 109 alin. (1) din <i>Constituție</i> și art. 3 din <i>Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală</i>, autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară. În acest sens, colectivitățile locale pot coopera în exercițiul lor doar în cadrul legii.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct. 6 se va revizui în vederea excluderii pleonasmului.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La pct. 6 (actual – pct.5) sintagma „suport metodologic” se substitue cu sintagma „suport informațional”.</p>

	Totodată, sintagma „educație timpurie” se substituie cu sintagma „învățământ preșcolar”
Cu referire la abrevierea „APL” cuprinsă la pct. 7, este de menționat că exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.	Se acceptă La pct. 7 (actual - pct. 5) abreviatura „APL” se substituie prin textul „autoritățile publice locale de nivelul I și II”.
La pct. 10 se consideră oportunitate a indica un termen în care ministerele vizate vor prezenta raportul privind pilotarea formulei de finanțare.	Se acceptă Pct. 10 va avea următoarea redacție: „Ministerul Educației și Cercetării, împreună cu Ministerul Finanțelor, va elabora și va prezenta Guvernului un raport privind pilotarea formulei de finanțare pentru instituțiile de educație timpurie, pe anul 2025, cu propuneri de îmbunătățire și implementare la nivel de țară. Termen de prezentare a raportului – 31 decembrie 2025”.
La pct. 12, referitor la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ, amintim că potrivit art. 56 din <i>Legea nr.100/2017</i> , actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor omului și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective, despre care se va indica în Nota informativă.	Se acceptă Pct. 12 se prezintă în următoarea redacție: „Prezenta hotărâre intră în vigoare la o lună de la data publicării în Monitorul Oficial”
La <i>Regulamentul privind finanțarea în bază de cost standard a instituțiilor publice de învățământ preșcolar</i> : Se va completa cu parafa „Aprobat prin Hotărârea guvernului nr. ___/2024.	Se acceptă S-a completat cu parafa menționată.
Referitor la gruparea elementelor structurale ale regulamentului, amintim prevederile art. 53 din legea nr. 100/2017 potrivit cărora, în funcție de complexitatea actului normativ, elementele structurale ale actului normativ pot fi grupate după cum urmează: a) articolele și punctele – în secțiuni, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre arabe; b) secțiunile – în capitole, însemnate succesiv cu numere ordinare prin cifre romane. Paragrafele, subsecțiunile, secțiunile, capitolele, titlurile, părțile și cărțile se denumesc prin exprimarea sintetică a reglementărilor pe care le cuprind. Totodată, se va revizui numerotarea secțiunilor în vederea eliminării confuziilor.	Se acceptă Textul s-a redactat, după cum urmează: Capitolul I. Reglementări generale privind formula de finanțare și costul standard pentru instituția de învățământ preșcolar, care conține secțiunile actuale 1 și 2. Capitolul II. Calcularea costului standard pe componentele de bază ale bugetului / grupurile de cheltuieli, care conține secțiunile 1-3; Pilonul „Personal”, 4 – „Pilonul Servicii” și 5 – Pilonul „Achiziții”

	Capitolul III. Aprobarea alocațiilor, rectificarea și executarea bugetelor pentru instituțiile de învățământ preșcolar (care acum este Secțiunea 7)
<p>La pct. 1 se va ține cont de faptul că <i>Regulamentul</i> conține o totalitate de norme și reguli care stabilesc și asigură ordinea și bunul mers al unei organizații, al unei instituții sau al unei întreprinderi, iar Metodologa - o totalitate de metode, procedee ce urmează a fi aplicate pentru realizarea unui scop.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În tot textul HG, cuvântul „Regulament” se substituie prin cuvântul „Metodologie”.</p>
<p>La pct. 4 se va înlătura neconcordanța, or, potrivit pct. 2 din hotărâre, metodologia aprobată se aplică pentru toate instituțiile de educație timpurie, inclusiv pentru educația antepreșcolară, iar la pct. 4 - despre aplicarea metodologiei aprobate pentru educația preșcolară.</p> <p>Totodată se va ține cont că potrivit Codului educației, art. 24, educația antepreșcolară se realizează în familie, aceasta beneficiind de finanțare de la bugetul public național conform legislației. La solicitarea părinților, autoritățile administrației publice locale pot organiza educația antepreșcolară, cu finanțare de la bugetele locale.</p> <p>Mai mult, în situația în care finanțarea educației antepreșcolare se realizează din bugetele locale, semnalăm principiul autonomiei financiare a autorităților administrației publice locale, consfințit la art. 3 alin. (2) din <i>Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Pentru o claritate mai bună, textul „instituțiile de educație timpurie” se substituie cu textul „instituții de învățământ preșcolar”.</p> <p>Explicație: Sintagma „instituțiile de educație timpurie” este generică pentru toate tipurile de instituții de învățământ, care oferă servicii educaționale și de îngrijire copiilor cu vârsta până la 6 (7) ani: creșe, grădinițe, centre comunitare, complexe educaționale (școli primare-grădinițe, gimnazii-grădinițe etc.). Codul educației, art. 12, lit. a). Art. 24 și 25, alin. (2) clarifică aspectele de finanțare a educației antepreșcolare și preșcolare.</p> <p>Instituțiile de tip „grădiniță-creșă” sunt acelea care au și grupe preșcolare, dar și cel puțin o grupă de copii antepreșcolari (cu vârsta de până la 2 ani) (Codul educației, art.3 și art. 15, alin. (2)). Prezenta Metodologie se aplică doar pentru copiii din categoria de vârstă de la 2 la 6 (7) ani – adică nivelul învățământului preșcolar (Codul educației art. 15, alin.(1), și 20, alin. (1), lit.a),art. 25, alin. (2) . Pentru copiii cu vârsta sub 2 ani cheltuielile se acoperă de către APL, după o metodologie proprie.</p> <p>În instituțiile de acest tip trebuie să existe 2 bugete din surse diferite: unul – de la bugetul de stat, prin transfer cu destinație specială, pentru finanțarea serviciilor educaționale și de îngrijire a copiilor cu vârsta de la 2 la 6 ani (Codul educației, art. 25 și 143, alin.(1), lit.a) și altul – pentru finanțarea serivciilor pentru copiii cu vârsta mai mici de 2 ani, înmatriculați în instituțiile de educație timpurie, care se face din bugetul local (Codul educației, art. 24).</p>

	<p>Se acceptă: redactarea pct. 2 - „textul „în instituțiile de educație timpurie” se substituie cu textul „în instituțiile de învățământ preșcolar”.</p> <p>La fel e și cu complexele educaționale „școală primară-grădiniță” și „gimnaziu-grădiniță”.</p> <p>Pct. 4. Se redactează în felul următor: „Metodologia se aplică pentru calculul finanțării învățământului preșcolar în vederea acoperirii cheltuielilor pentru serviciile educaționale și de îngrijire a copiilor cu vârsta de la 2 la 6 (7) ani”.</p>
<p>La pct. 19, textul „Anexa 1” se va substitui cu textul „Anexa nr.1”. Dacă un act normativ are mai multe anexe, acestea sunt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, în ordinea în care au fost enunțate în textul actului (obiecție valabilă pentru toate cazurile similare).</p> <p>Mai mult, denumirea anexei 1 prevăzută la pct. 19 nu coincide cu denumirea propriu-zisă a Anexei nr. 1 ca parte integrantă a respectivului Regulament. Anexa trebuie să aibă un temei-cadru în textul actului normativ și să se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere. În acest sens se recomandă revizuirea denumirii acesteia (obiecție valabilă și pentru anexele nr.2 și nr.4).</p>	<p>Se acceptă. Toate anexele au for suplimentate cu cuvântul „nr.”</p> <p>Se acceptă. Denumirea anexelor a fost revizuită, după cum urmează: Anexa nr. 1: „Costul standard al personalului de bază pentru instituțiile de învățământ preșcolar”. Anexa nr. 2 „Costul standard al personalului suplimentar pentru instituțiile de învățământ preșcolar”. Anexa nr. 4: „ Lista indicatorilor de bază pentru stabilirea costului standard al instituției de învățământ preșcolar (Formular). Anexa nr. 3 – denumirea acesteia nu a fost necesar de revizuit</p>
<p>La pct. 40 textul „Art.” se va revizui prin prisma art. 52 alin. (1) din <i>Legea nr.100/2017</i>, conform căruia punctul este element structural de bază al hotărârilor Guvernului, al actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, ale autorităților publice autonome, ale autoirităților unității teritoriale autonome cu statut juridic special și ale autorităților administrație publice locale.</p>	<p>Se acceptă. S-a redactat: cuvântul „Art.” s-a substituit prin cuvântul „pct.”</p>
<p>Pct. 49, 52 se vor exclude ca fiind inutile.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La pct. 53 norma conține prevederi incerte, motiv pentru care urmează a fi revizuită.</p>	<p>Se acceptă. Pct. 53 (actual – pct. 42) a fost redactat după cum urmează: „Autoritățile administrației publice locale și instituțiile de învățământ prezintă, în perioada 1-15 octombrie a anului în curs, la solicitarea Ministerului Educației și Cercetării, informații și date, conform anexelor 2, 3, și 4 la prezenta HG”.</p>

La pct. 54, din sintagma „legislația în vigoare” cuvintele „în vigoare” se vor exclude, ca fiind unitile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația aplicabilă la un anumit moment.	Se acceptă.
Pct. 55 se va concorda cu pct. 8 din proiectul hotărârii.	Nu este necesar Pct. 55 (actual – pct. 44) concretizează participanții la procesul de monitorizare a aplicării Metodologiei de finanțare în bază de cost standard per copil pentru instituțiile de învățământ preșcolar, care se vor regăsi în planul de monitorizare, stipulat la pct. 8 din HG (actual – pct. 6).
Parafa anexei nr. 1 se va expune după cum urmează: „Anexa nr. 1 la Regulamentul privind finanțarea în bază de cost standard a instituțiilor publice de învățământ preșcolar” (obiecție valabilă și pentru anexele nr.2-nr.4)	Se acceptă Parafa a fost completată la toate anexele.
Congresul Autorităților Locale din Moldova (scrisoarea din 19 iunie 2024)	
<i>Congresul Autorităților Locale din Moldova salută inițiativa de a reglementa și implementa o formulă de finanțare în bază de cost standard în cadrul grădinițelor din țară și poate fi propus spre aprobare doar după operarea modificărilor/completărilor menționate în aviz.</i>	
Potrivit pct. 6 din Regulamentul privind finanțarea în bază de cost standard a instituțiilor publice de învățământ preșcolar (în continuare - Regulament), metodologia se extinde asupra componentei de bază și cuprinde: 1) cheltuieli pentru salarizarea personalului; 2) cheltuieli curente; 3) cheltuieli pentru alimentația copiilor și pentru materiale educaționale; 4) cheltuieli capitale, cu excepția investițiilor capitale. Trebuie să evidențiem, că ulterior, pe parcursul Regulamentului, în formula de finanțare nu sunt prevăzute cheltuieli capitale (sub forma unui Pilon), iar în Nota informativă se menționează că „Sunt excluse cheltuielile capitale”.	Se acceptă. Sub-pct. 4) <i>cheltuieli capitale</i> din pct. 6 (actual – pct. 5) este exclus.
Pe de o parte, în pct. 14 al Regulamentului sunt prevederi cu privire la fondul de echilibrare a bugetelor instituțiilor de învățământ preșcolar, destinat să acopere deficitul bugetar al instituțiilor de învățământ preșcolar în raport cu costurile standard stabilite, însă în Nota informativă nu se face referire la acest fond de echilibrare. Pe de altă parte, în Nota informativă este menționat Fondul de intervenție la nivelul autorității centrale, Ministerul Educației și Cercetării, destinat acoperirii nevoilor specifice și imprevizibile ale grădinițelor, ce poate fi utilizat pentru a compensa deficitele bugetare ale grădinițelor, care se confruntă cu situații de urgență sau cu cerințe neașteptate de finanțare, dar în Regulament astfel de prevederi nu se regăsesc. În Nota informativă nu sunt informații privind Fondul de investiții, în privința căruia sunt reglementări în Regulament.	Nu se acceptă. Nota informativă conține informație cu referire la fondul de echilibrare (pct.4, pag.9) Fondul de investiții a fost exclus și din proiectul de HG, și din Nota informativă, conform avizului Ministerului Finanțelor. În rezultatul pilotării, în anul 2025, a formulei de finanțare în bază de cost standard per copil, dacă va fi necesar, va fi restabilit.

<p>Din prevederile Regulamentului nu este clar cine se va ocupa cu efectuarea tuturor calculelor finanțării în bază de formulă (MEC, potrivit pct.9 din PHG, contabilitatea IET și/sau contabilitatea primăriei, potrivit pct.50 din Regulament) și care este costul acestor servicii, dar și impactul lor?</p>	<p>Nu se acceptă. În proiectul HG, pct. 6 și 7 (actual – pct. 5) este indicat că Ministerul Educației și Cercetării va elabora un suport metodologic și va instrui reprezentanții APL I și II (primari, contabili-șefi, contabili), manageri de instituții preșcolare în vederea bugetării cheltuielilor conform formulei și managementul eficient al cheltuielilor, iar în pct. 5 (actual pct. 4) găsim prevederi referitoare la monitorizarea și acordarea suportului metodologic necesar în procesul de implementare a formulei de finanțare din partea MEC. Calcularea finanțării în bază de formulă se va efectua de către fondatorul/gestionarul instituției de învățământ, conform legislației. Instituția de educație timpurie nu este gestionarul transferurilor cu destinație specială și nu dispune de contabilitate.</p>
<p>Care este raționamentul includerii în formula de finanțare în bază de cost standard a grădinițelor a cheltuielilor de personal/cheltuielile pentru salarizarea personalului, care în structura costurilor grădinițelor, la nivel național în anul 2023 reprezintă 62,8% din cheltuieli, astfel complicând formula, decât dacă se urmăresc alte scopuri? Cheltuielile pentru salarizarea personalului trebuie excluse din formula de finanțare în bază de cost standard.</p>	<p>Nu se acceptă. Cheltuielile de personal nu pot fi excluse din formula de finanțare, așa cum nu sunt excluse nici din formulele de finanțare în bază de cost standard la alte nivele de învățământ (general, superior, profesional tehnic). Mijloacele din transferurile cu destinație specială se referă la toate cheltuielile necesare pentru asigurarea viabilității instituției de învățământ preșcolar, conform cadrului normativ, cu excepția cheltuielilor capitale.</p>
<p>Includerea în formula de finanțare în bază de cost standard a grădinițelor a cheltuielilor pentru achiziții și investiții, de regulă, sunt dictate de situația de pe loc și nu pot fi estimate în formule, astfel că includerea acestora în metodologia de finanțare nu va permite soluționarea problemelor, decât dacă pentru reparații capitale și procurarea mijloacelor fixe se va apela la mijloacele Fondului de Investiții a Ministerului Finanțelor, care deține puterea discreționară de a decide alocarea mijloacelor financiare.</p>	<p>Nu se acceptă. Cheltuielile pentru achiziții (produse alimentare, materiale didactice etc.) nu pot fi excluse din formula de finanțare, așa cum nu sunt excluse nici din formulele de finanțare în bază de cost standard la alte nivele de învățământ (general, superior, profesional tehnic). Mijloacele din transferurile cu destinație specială se referă la toate cheltuielile necesare pentru asigurarea viabilității instituției de învățământ preșcolar, cu excepția cheltuielilor capitale. Prezenta Metodologie acoperă doar cheltuielile operaționale – investițiile nu sunt cheltuieli operaționale.</p>
<p>Cum se calculează coeficientul de bază de creștere sau descreștere a volumului alocațiilor de la bugetul de stat pentru o instituție publică de învățământ preșcolar?</p>	<p>Se acceptă. Coeficientul de bază este estimat de Ministerul Finanțelor în funcție de mai mulți factori, precum spațiul bugetar-fiscal, inflația, creșterea salariilor etc.</p>
<p>De ce Regulamentul nu prevede rectificarea bugetului pentru educație între instituțiile de învățământ preșcolar din aceeași localitate?</p>	<p>Nu se acceptă. Prezentul/a Regulament/Methodologie nu prevede nici un fel de rectificări imediate ale bugetelor.</p>

	<p>Formula de finanțare în bază de cost standard per copil, prin implementarea graduală, va rezolva diferențele dintre instituțiile de învățământ preșcolar subfinanțate și suprafinanțate, prin aplicarea corectă a formulei și prin fondul de echilibrare.</p> <p>Metodologia se referă doar la distribuția echitabilă și transparentă a mijloacelor din bugetul de stat spre bugetele locale, prin transferuri cu destinație specială. APL1 și 2 (în cazul complexelor educaționale), ca și fondatoare ale instituțiilor de învățământ, pot suplimenta bugetul din surse proprii, dar și cu posibilitatea implicării părinților.</p>
<p>Cum prevederile Regulamentului reflectă posibilitatea de adaptare la condițiile locale a APL, precum și orientarea spre necesitățile reale ale copilului/comfortul acestuia, în condițiile unor grupe cu număr mic de copii, inclusiv cu posibilitatea implicării părinților, cărora le aparține decizia finală în privința educației copilul?</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Metodologia se referă doar la distribuția echitabilă și transparentă a mijloacelor din bugetul de stat spre bugetele locale, prin transferuri cu destinație specială. APL1 și 2, ca fondatoare ale grădinițelor, centrelor comunitare și complexelor educaționale, la necesitate, pot suplimenta bugetul din surse proprii, precum și cu posibilitatea implicării părinților.</p>
<p>De ce în Nota informativă nu au fost oferite analizei rezultatele simulării/modelării formulei de finanțare în bază de cost standard în instituțiile de educație timpurie din r-le pilotate Anenii Noi, Cahul, Florești, Nisporeni (sau în unul din aceste raioane) pe indicatorii elementelor structurale ale formulei, precum și informațiile comparate privind transferurile cu destinație specială pentru IET de la bugetul de stat pentru anul 2024 și rezultatele simulării/modelării formulei de finanțare în bază de cost standard, pentru a se putea înțelege mai bine modul de implementare real al formulei de finanțare în bază de cost standard?</p>	<p>Se acceptă, parțial.</p> <p>În Nota Informativă au fost prezentate rezultatele globale ale simulării (vezi pct.4, pag.10 și 11). Rezultatele simulării pentru fiecare grădiniță în parte nu pot fi publicate pentru că ar putea induce în eroare, nefiind vorba de aplicarea formulei propriu zisă, ci doar de simulare. În particular, este necesară verificarea calității informațiilor recepționate de la toate instituțiile de învățământ preșcolar.</p> <p>În cadrul consultărilor publice din iulie cu reprezentanții APL I, a instituțiilor de educație timpurie și a organelor locale de specialitate în domeniul învățământului s-au prezentat mai multe date cu privire la bugetele actuale ale instituțiilor de învățământ preșcolar, conform bugetării istorice, precum și simularea/modelarea formulei de finanțare pe fiecare raion, inclusiv devieri față de standarde.</p>
<p>Accentuăm necesitatea unei metodologii de finanțare în bază de cost standard a instituțiilor publice de învățământ preșcolar centrate pe necesitățile și confortul copilului, precum și stimularea asigurării necesităților părinților prin oferirea unui ajutor real acestora dar nu de crearea a unor complicații.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Prezenta Metodologie de finanțare în bază de cost standard per copil a IET este modul de repartizare a cuantumului financiar</p>

	destinat IET în anul respectiv de studii, și nu evaluarea cuantumului mijloacelor financiare. Modelul de „cost standard” este centrat pe necesitățile și confortul copilului, care sunt, de fapt, noțiunea „standardului”. Orice standard centrat pe necesitățile și confortul copilului introduce un anumit nivel de complexitate.
Ministerul Finanțelor (scrisoarea nr.07-1/03/70/1088 din 11 iulie 2024)	
Potrivit prevederilor art.145 alin.(1) lit.a) din Codul educației nr.152/2014, una din modalitățile de finanțare bugetară a învățământului se face prin cost standard per copil/elev/student. Prin urmare, se propune, cu titlu de recomandare, în denumirea și textul proiectului de hotărâre, în proiectul Regulamentului și Nota informativă de substituit sintagma „cost standard” cu sintagma „cost standard per copil”.	Se acceptă, parțial În textul HG și a Notei informative, la pct-le relevante, sintagma „cost standard” a fost completată cu cuvintele ”per copil”.
Reieșind din faptul că formula de finanțare se va aplica inclusiv la estimarea volumului de mijloace necesar pentru activitatea grupelor preșcolare din cadrul complexelor educaționale, se propune de a completa proiectul cu tipurile instituțiilor de învățământ asupra cărora se va răsfrânge prevederile acestuia, și anume cu „instituții publice de învățământ preșcolar și instituții de învățământ general cu programe de diferite niveluri sau programe integrate (complexele educaționale)”.	Nu se acceptă Textul Regulamentului conține informație despre tipurile de instituții de învățământ asupra cărora se răsfrâng prevederile proiectului (vezi pct.2 din Regulament/Methodologie).
Totodată, pe tot parcursul textului sintagma „instituții publice de educație timpurie” se va exclude sau, după caz, reformula reieșind din prevederile art.15 din Codul educației.	Se acceptă În tot textul sintagma „instituții publice de educație timpurie” se substituie cu sintagma „instituții publice de învățământ preșcolar”
La proiectul de Hotărâre	
La pct.1 se propune de revăzut sintagma „conform anexei nr.1”, întrucât Anexa 1 reglementează costul standard al personalului de bază în funcție de numărul teoretic de grupe model, dar nu Regulamentul privind finanțarea în bază de cost standard a instituțiilor publice de învățământ preșcolar, la care se face referință.	Se acceptă Sintagma „conform anexei nr.1” se substituie cu sintagma conform Anexei”. Respectiv, propriu-zis Regulamentul/Methodologia va fi precedat/ă de textul „ANEXĂ la Hotărârea de Guvern nr. ___ din _____ 2024.
În contextul executării conforme a prevederilor din pct.9 , se solicită de a face claritate cu privire la „datele necesare” ce urmează a fi prezentate de către Ministerul Finanțelor.	Se acceptă Pct. 9 (actual pct.7) la Proiectul de HG se va completa, după virgulă, cu textul: „ și anume:

	<p>- Date privind finanțarea instituțiilor de educație preșcolară din raioanele Anenii Noi, Cahul, Florești, Nisporeni în anul precedent (2024)</p> <p>- Plafonul de cheltuieli global pentru toate instituțiile asupra cărora se aplică prezenta Metodologie pe anul 2025</p>
<p>La pct.10 se propune de exclus sintagma „împreună cu Ministerul Finanțelor”, întru respectarea conformă a atribuțiilor Ministerului Finanțelor, care este responsabil per ansamblu de procesul bugetar, conform competențelor atribuite în baza Hotărârii Guvernului nr.696/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor.</p> <p>Totodată, sintagma „pe anul 2025” se va substitui cu sintagma ”începând cu anul 2026”, întrucât pilotarea formulei de finanțare în bază de cost standard per copil se va implementa pe parcursul întregului an bugetar 2025.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La pct. 10 (actual pct.8) sintagma „împreună cu Ministerul Finanțelor” a fost exclusă.</p> <p>Se acceptă</p>
<p>La proiectul Regulamentului (Anexă)</p>	
<p>Potrivit prevederilor pct.6, Metodologia se extinde asupra componentei de bază a bugetului. În acest sens, menționăm că, în legislația bugetar-fiscală nu se regăsește noțiunea de „componentă de bază”, aceasta fiind utilizată cu mai mulți ani în urmă.</p> <p>Totodată, atragem atenția asupra faptului că, în cheltuielile curente se includ cheltuielile ce țin de salarizarea personalului, cheltuielile pentru alimentația copiilor și pentru materialele educaționale. Drept urmare, reieșind din prevederile <i>Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului</i>, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.124/2023, se propune de revizuit în totalitate pct.6.</p>	<p>Se acceptă, parțial.</p> <p>Pct.7 a fost reformulat după cum urmează:</p> <p>7. Metodologia se extinde asupra următoarelor categorii de cheltuieli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) cheltuielile pentru salarizarea personalului; 2) cheltuielile pentru întreținerea infrastructurii instituției (servicii comunale, medicale și de transport, reparații curente, TIC etc.) ; 3) cheltuielile pentru alimentația copiilor, materiale educaționale și alte achiziții necesare pentru activitățile educaționale și de îngrijire. <p>Totodată, se exclude subpct. 4 din pct. 7, și anume:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) cheltuieli capitale, cu excepția investițiilor capitale, precum și pct. 38, lit. g).
<p>În același timp, pct.7 urmează de exclus, întrucât prevederile acestuia se dublează cu cele stipulate în pct.6.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Din pct. 6 se exclude sub-pct. (4) – cheltuielile capitale.</p>
<p>În pct.8 se consideră oportun de inclus noțiunea de „transferuri categoriale”, iar noțiunea de „transferuri cu destinație specială” se propune de exclus, aceasta regăsindu-se în Legea privind finanțele publice locale nr.397/2003.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În Codul educației, art. 143, alin.(1), lit.a) este stipulat expres: „Sursa prioritară de finanțare a sistemului de învățământ public o constituie: a) transferurile cu destinație specială de la</p>

	<p>bugetul de stat la bugetele locale, pentru instituțiile de educație preșcolară ...”</p> <p>Asta înseamnă că acestea sunt intangibile și nu pot fi utilizate în alte scopuri decât cele ale educației.</p> <p>În tot textul s-a redactat: sintagma „transferuri categoriale” se substituie cu sintagma „transferuri cu destinație specială”.</p>
<p>La pct.9 subpct.1), sintagma „în baza factorilor de creștere” se va substitui cu sintagma „în modul stabilit”, reieșind din prevederile pct.294 din Ordinul ministrului finanțelor nr.124/2023, care indică faptul că Ministerul Finanțelor, în toate cazurile, este autoritatea care determină structura liniei de bază și stabilește reguli cu privire la estimarea sau actualizarea acesteia.</p> <p>Totodată, se propune de exclus cuvântul „global”, întrucât noțiunea de „cheltuieli globale” nu este utilizată în legislația bugetar-fiscală. Obiecția respectivă este valabilă inclusiv pentru pct.14 din proiectul Regulamentului.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Sintagmele nu sunt antagoniste.</p> <p>Se acceptă</p> <p>În pct. 9, subpct.1), pct.14 și 41 cuvântul „global” din sintagma „plafonul de cheltuieli global” se exclude.</p>
<p>Pct.10 se va exclude, întrucât prevederile acestuia se regăsesc inclusiv în pct.9 subpct.2) din proiect.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Ținând cont de faptul că, formula de finanțare determină volumul alocațiilor acordate din bugetul de stat, se propune pe tot parcursul pct.11, inclusiv din literele V, Qb și E, de exclus sintagma „de la bugetul de stat”.</p> <p>Suplimentar, întru asigurarea corectitudinii estimării volumului alocațiilor pentru o instituție publică de învățământ preșcolar, se consideră necesar de substituit cuvintele „conform celor mai recente date disponibile” din literele P1_{n-1}, P2_{n-1} și P3_{n-1} cu perioada concretă care urmează a fi luată în calcul la estimarea cheltuielilor, precum și de completat cu informații concrete privind sursa de colectare a datelor (un raport/o informație prezentată de o autoritate publică responsabilă la o anumită dată). Obiecția respectivă este valabilă inclusiv pentru <i>pct.14</i> și <i>pct.15</i> din proiectul Regulamentului.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La pct. 11 sintagma „de la bugetul de stat”, din textul „Volumul alocațiilor de la bugetul de stat...”, inclusiv de la literele V, Qb și E a fost exclusă conform sugestiei.</p> <p>Se acceptă</p> <p>La pct. 11, 14 și 15, literele P1_{n-1}, P2_{n-1} și P3_{n-1} din proiectul Metodologiei textul „conform celor mai recente date disponibile” se substituie cu sintagma „conform alocațiilor aprobate la data de 31 iulie”.</p>
<p>În scopul evitării interpretării eronate a prevederilor proiectului și imposibilității identificării aceluși „<i>nivel adecvat</i>” de educație, se propune de a reformula pct.16.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În prezenta Metodologie, în contextul pct. 16 (actual – 14.) cuvântul „adecvat” este utilizat în sens de „standard”.</p> <p>Termenul „adecvat” este pe larg utilizat în legislația europeană, de exemplu, exprimând un standard la care se aspiră. Vezi, de exemplu, Directiva privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană. Utilizarea termenul în acest context este pertinentă.</p>

	<p>În Republica Moldova, procesul educațional se desfășoară în baza standardelor educaționale de stat Codul educației, art. 14, alin. (1), obligatorii pentru toate tipurile de instituții de învățământ, publice sau private. În educația preșcolară avem <i>Standarde de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la vârsta de 7 ani, Standarde minime de dotare, Standardele naționale profesionale ale cadrului didactic din educația timpurie, Standarde ocupaționale ale personalului, conform CORM și Standardelor de calificare, Normele/standardele sanitare de întreținere a instituțiilor de învățământ etc. Ne dorim și Norme de personal adecvate acestor standarde. Respectarea lor și înseamnă asigurarea unui nivel adecvat (conform standadelor) de educație și îngrijire pentru copii. Sperăm ca prin prezenta Metodologie, inclusiv prin fondul de echilibrare, să atingem cât mai curând și nivelul adecvat de finanțare pentru a asigura nivelul adecvat de educație.</i></p>
<p>Nu este clar ce prevede „costul unitar estimat”, aprobat prin ordin de ministru” la care se face referință în pct.21, întrucât o astfel de noțiune nu se regăsește în proiectul Regulamentului.</p>	<p>Se acceptă. Termenul „costul unitar estimat” se referă la costul estimat al unei unități de personal pentru un an. Pentru o claritate mai mare, în pct.21 sintagma „costului unitar estimat” se substituie cu sintagma „costului estimat al unităților de personal”, dar asta nu schimbă esența afirmației.</p>
<p>În pct.22, literele L, P_p, D_s și K, se propune de substituit cuvântul „Serviciul” cu cuvintele „serviciile locale”, reieșind din prevederile art.129 alin.(2) din Codul educației.</p>	<p>Se acceptă. La pct. 22 (actual – pct. 20) <i>textul</i> „Serviciul de Asistență Psihopedagogică” a fost substituit cu textul „serviciul local local de asistență psihopedagogică”. Aceeași modificare a fost operată și la pct. 24, 25, 26 și 27 (actual - pct. 22, 23, 24 și 25).</p>
<p>La pct.27 menționăm că actualmente, proiectul ordinului Ministerului Educației și Cercetării privind aprobarea <i>Normelor de personal și a normelor de muncă pentru instituțiile de educație timpurie</i>, prezentat spre avizare Ministerului Finanțelor, care includea și unitatea de kinetoterapeut în instituțiile de învățământ preșcolar, nu a fost aprobat.</p> <p>Prin urmare, în lipsa unei evaluări/simulări pe țară a impactului normelor propuse față de cele actuale, luând în considerare numărul actual de unități din cadrul instituțiilor de învățământ preșcolar, este dificil de a stabili dacă modificările propuse vor avea impact financiar asupra majorării numărului de unități și a cheltuielilor de personal. În acest context, se consideră oportună efectuarea unei analize ample, într-un estimarea impactului financiar anual necesar</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În Nota informativă, la pct. 5, este stipulat că proiectul Hotărârii de Guvern prevede implementarea noii formule de finanțare în limitele plafonului de cheltuieli pentru instituțiile de învățământ preșcolar din raioanele vizate, care urmează a fi calculat de Ministerul Finanțelor pentru bugetul anului 2025 și comunicat Ministerului Educației și Cercetării.</p>

<p>pentru acoperirea cheltuielilor suplimentare ce se vor impune, precum și întru formularea deciziei finale asupra proiectului propus.</p>	<p>Prezenta Hotărâre de Guvern nu stipulează exact valorile normativelor de cost pentru personal, ci stabilește doar cadrul general în baza căruia aceste normative vor fi elaborate și aprobate de Ministerul Educației și Cercetării – la fel ca și la pilonul „Servicii” și pilonul „Achiziții”.</p> <p>Costul standard al personalului în vederea implementării formulei este calculat în baza unor norme de personal care reflectă situația reală pe țară, prin utilizarea medianei de efective pe fiecare dimensiune de grădiniță. De asemenea, personalul suplimentar necesar și costul acestuia sunt estimate pornind de la necesitățile copiilor și standardele existente. Fiind vorba doar de un element al formulei care influențează numai repartizarea bugetului, nu și valoarea bugetului (care este comunicată de Ministerul Finanțelor), definirea normelor pentru calculul bugetului necesar (adecvat) nu are un impact financiar pentru acoperirea cheltuielilor suplimentare.</p>
<p>Potrivit prevederilor pct.40, Ministerul Finanțelor aprobă un fond de investiții de 2%, <i>suplimentar</i> la plafonul de cheltuieli globale pentru toate instituțiile de învățământ vizate, fond ce va fi utilizat de către Ministerul Educației și Cercetării conform pct.41.</p> <p>În acest sens, menționăm că, potrivit art.3 alin.(4) lit.b) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.</p> <p>Astfel, considerăm că proiectul de hotărâre înaintat spre avizare poate fi promovat doar după modificarea normei primare de nivel superior, și anume Codul educației nr.152/2014.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Considerăm că fondurile nu constituie o practică negativă în sine. În plus, existența fondurilor nu este contrară principiilor bugetare (avem exemple concrete care se înscriu perfect în practica bugetară). Existența unui fond nu înseamnă, apriori, că nu există transparență sau raportare. Dimpotrivă, fondurile oferă flexibilitate și o mai bună țintire a nevoilor. Urmează să fie definitivate clar mecanisme de guvernare și control pentru gestiunea fondului menționat.</p> <p>În principiu, acest fond nu este indispensabil pentru implementarea formulei, dar el este util pentru a favoriza grădinițele care participă la pilotarea formulei, mai ales pentru cele subfinanțate, conform formulei, prin alocarea unui buget suplimentar pentru acoperirea necesităților neprevăzute ale instituțiilor, inclusiv cele legate de investiții. Așa cum s-a procedat la pilotarea formulei pentru învățământul primar, gimnaziul și liceal.</p>
<p>Totodată, menționăm că <i>crearea fondurilor contravine</i> principiilor și regulilor de elaborare, executare și raportare a bugetelor, stabilite în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, în special principiului transparenței și performanței. Astfel, instituirea fondurilor în cadrul bugetului de stat este o practică negativă, contrară principiilor bugetare. Alocarea mijloacelor din bugetul de stat se efectuează pe programe fundamentate pe performanță. De asemenea, în cazul adoptării fondului de investiții cu repartizarea mijloacelor acestuia de către o instituție, constituie o practică negativă asupra</p>	<p>Pilotarea formulei, cu prisosință, va arăta necesitatea acestui fond – fie că va fi fond de investiții, fie fond de intervenție, dar el va fi absolut necesar. Mai ales pentru instituțiile de învățământ preșcolar care, momentan sunt subfinanțate.</p>

<p>transparenței utilizării banilor publici și implicit neasigurarea raportării conform destinației finale a mijloacelor alocate din bugetul de stat.</p>	<p>Nu este clar raționamentul: dacă astăzi APL2 au un fond de intervenție pentru școli, de ce Ministerul Educației și Cercetării nu ar putea avea?</p> <p>În context, în cazul excluderii Fondului de intervenție/de investiții (cap. III din Regulament/Metodologie), se propune ca proiectul de Hotărâre de Guvern să fie suplimentat cu pct. 8: „Prezenta Metodologie va fi utilizată pentru calculul alocațiilor bugetare și a transferurilor categoricale către fiecare unitate administrativ-teritorială de ambele niveluri din raioanele Anenii Noi, Cahul, Florești, Nisporeni pentru finanțarea învățământului preșcolar pentru anul 2025, în vederea elaborării Legii bugetului de stat pe anul 2025. Pe parcursul anului 2025, alocațiile bugetare și transferurile cu destinație specială pentru finanțarea învățământului preșcolar din raioanele vizate de prezenta Metodologie pot fi rectificate în funcție de necesități și în modul stabilit de Ministerul Finanțelor”.</p> <p>La fel și Nota informativă se propune a fi suplimentată cu textul menționat supra.</p>
<p>Cu referire la <i>stabilirea unor cote procentuale</i> menționăm că, conform prevederilor art.17 alin.(3) din Legea nr.181/2014, stabilirea prin alte acte normative decât legea/decizia bugetară anuală a unor sume sau <i>cote procentuale</i> din buget sau din produsul intern brut destinate anumitor domenii, sectoare sau programe nu se admite.</p> <p>În același timp, atenționăm că, 2% din plafonul de cheltuieli estimat de Ministerul Finanțelor reprezintă o sumă semnificativă, care urmează a fi precăutată în bugetul de stat, ceea ce este destul de dificil reieșind din multitudinea de angajamente asumate de Guvern.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se propune ca Legea nr.181/2014 să stabilească aceste cote procentuale, începând cu anul 2025 pentru pilotarea cu succes a formulei de finanțare pentru instituțiile de educație timpurie.</p> <p>Considerăm oportun să se ia în calcul și angajamentul Guvernului pentru dezvoltarea învățământului preșcolar și oferirea pentru copii a serviciilor educaționale și de îngrijire de calitate, conform Strategiei naționale Educație-2030. Este un domeniu extrem de important pentru dezvoltarea sistemului educațional din Republica Moldova, este baza acestuia.</p>
<p>În contextul celor expuse, se consideră necesar revizuirea proiectului de hotărâre, prin excluderea tuturor prevederilor ce țin de fondul de investiții (pct.40-44).</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct.45 și 46 se propun de exclus, întrucât la data încheierii anului bugetar alocațiile bugetare nevalorificate, precum și soldurile de mijloace bănești din conturile trezoreriale ale autorităților/instituțiilor bugetare <i>se închid</i>, cu excepția soldurilor proiectelor finanțate din surse externe, conform prevederilor art.70, alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>La pct.48 urmează de exclus textul începând cu „și se utilizează de Ministerul Finanțelor...”, întrucât acesta contravine cu prevederile <i>pct.9</i> din proiectul de hotărâre.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu contravine: Ministerul Finanțelor comunică bugetul total, iar Ministerul Educației și Cercetării repartizează bugetul total pe APL1.</p>
<p>Totodată, în proiectul Regulamentului se va include un punct nou, cu următorul conținut: „În scopul alocării transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat către autoritățile publice locale de nivelul I și al II-lea, Ministerul Educației și Cercetării va prezenta Ministerului Finanțelor, în termenele stabilite, transferurile categoriale pe fiecare unitate administrativ-teritorială de ambele niveluri, urmare a calculării volumului alocațiilor pentru fiecare instituție conform formulei prezentate în pct.11”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>S-a adăugat pct.47 (actual – pct.40) în formularea propusă, cu următoarea redactare: „sintagma „transferurile categoriale” se substituie cu sintagma „transferurile cu destinație specială”.</p>
<p>În pct.49 cuvintele „fonduri proprii” se vor substitui cu cuvintele „venituri proprii”, conform prevederilor stabilite în art.4 alin.(2) din Legea privind finanțele publice locale nr.397/2003.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În redacția precedentă exista pct. 49 cu următorul text: „Autoritățile locale pot suplini din fonduri proprii bugetele instituțiilor publice de învățământ preșcolar din subordine”.</p> <p>Însă, în redacția finală, acest pct. nu se mai regăsește, fiind exclus, la propunerea Ministerului Justiției ca fiind inutil.</p>
<p>Pct.55 se va exclude, deoarece dublează prevederile <i>pct.8</i> din proiectul de hotărâre.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Pct. 8 din proiectul de hotărâre prevede elaborarea unui plan de monitorizare.</p> <p>Pct. 55 (actual – pct. 44) conține o precizare despre implicarea în monitorizare a structurilor centrale și locale</p>
<p>Anexele 1, 2, 3 vor conține perioade concrete de colectare a datelor solicitate.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Pct. 53 (actual pct. 42) s-a redactat, după cum urmează: „Autoritățile administrației publice locale și instituțiile de învățământ prezintă, în perioada 1-15 octombrie a anului în curs, la solicitarea Ministerului Educației și Cercetării, informații și date, conform anexelor 2, 3 și 4 din prezenta Metodologie.</p> <p>Anexa nr. 1 se va completa de către Ministerul Educației și Cercetării în baza <i>Normelor de personal pentru instituțiile de învățământ preșcolar</i> (în proces de aprobare prin ordin de ministru).</p>
<p>La Nota informativă</p>	

<p><u>La pct.5</u> Conform prevederilor art.30 din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017, Nota informativă urmează să cuprindă fundamentarea economico-financiară în care se va descrie impactul financiar, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea noului act normativ.</p> <p>În acest sens, se solicită de a completa Nota informativă cu volumul comparativ al transferurilor cu destinație specială divizat pe autoritățile publice locale supuse pilotării ținând cont de datele istorice versus bugetele estimate în baza noii formule de finanțare.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Pct 5. al Notei informative conține expres prevederea că implementarea noii formule de finanțare se va realiza în limitele plafonului de cheltuieli pentru instituțiile de învățământ preșcolar din raioanele-pilot vizate de HG, care urmează a fi calculat de Ministerul Finanțelor pentru bugetul anului 2025 și comunicat Ministerului Educației și Cercetării</p> <p>Metodologia explică clar că cheltuielile totale se vor încadra în plafonul comunicat de Ministerul Finanțelor pentru anul 2025. Din moment ce <u>datele încă nu au fost colectate pentru bugetarea pe 2025</u>, nu este posibil de făcut un tabel cu toate autoritățile publice locale.</p> <p>În Nota Informativă au fost prezentate rezultatele globale ale simulării. Rezultatele simulării pentru fiecare grădiniță în parte nu pot fi publicate pentru că ar putea induce în eroare, nefiind vorba de aplicarea formulei propriu zise, ci doar de simulare. În particular, este necesară colectarea și verificarea calității informațiilor recepționate de la toate grădinițele cu referire la personal, copii, infrastructură etc.</p>
<p>REAVIZAREA proiectului de Hotărîre de Guvern</p>	
<p>Ministerul Justiției (scrisoarea nr.04/7951/1 din 23.08.2024)</p>	
<p><i>La proiectul Hotărîrii:</i></p>	
<p>Ținând cont că proiectul prevede implementarea unei noi formule de finanțare în bază de cost standard per copil în cadrul unei perioade de pilotare în raioanele Cahul, Anenii Noi, Nisporeni, Florești pentru bugetul anului 2025, acest fapt urmează a fi reflectat atât în denumirea proiectului, cât și în dispozițiile de conținut ale acestuia (a se vedea, drept exemplu, HG nr.1260)</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În denumirea proiectului de HG a fost adăugată sintagma „și pilotarea acesteia”, după cum urmează: „Cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare în bază de cost standard per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar și pilotarea acesteia în anul 2025”</p>
<p>La pct. 1, cuvintele „privind finanțarea” se vor substitui cu cuvintele „de finanțare”, iar textul „conform anexei” se va substitui cu textul „se anexează”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Pct. 1 a fost modificat conform sugestiilor</p>

<p>Pornind de la principiul autonomiei locale, dispoziția de la pct. 3, ce vizează autoritățile administrației publice locale , se va menționa cu titlu de recomandare.</p> <p>Totodată, terminologia utilizată în raport cu autoritățile respective se va ajusta conform prevederilor Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Pct. 3 s-a redactat conform sugestiei</p>
<p>Pct. 8 se va exclude întrucât nu are caracter normativ, făcând parte din conținutul notei de fundamentare la proiect.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>pct. 8 a fost redactat in corespundere cu sugestia Ministerului Finanțelor,</p> <p>și anume: textul anterior de la pct. 8 a fost substituit cu textul „Ministerul Educației și Cercetării, în baza plafonului de cheltuieli, calculează transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele raioanelor Anenii Noi, Cahul, Florești și Nisporeni pentru finanțarea învățământului preșcolar”.</p>
<p>Pct. 11 se consideră a fi inutil, întrucât stabilește regula generală de intrare în vigoare a actelor normative, prevăzută la art. 56, alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora <u>actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</u></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Din cauza întârzierii procesului de avizare a proiectului de HG, MEC a revăzut necesitatea de a indica în proiectul documentului prevederea referitoare la intrarea în vigoare a prezentei Hotărâri de Guvern din data publicării în Monitorul Oficial, deoarece timpul necesar pentru realizarea, în anul 2024, a activităților de pregătire pentru pilotarea formulei de finanțare, prevăzute în HG, este extrem de limitat. Este vital necesar să ne încadrăm în perioada de elaborare a proiectului bugetului de stat pentru anul 2025 (octombrie-noiembrie), stabilită de Ministerul Finanțelor.</p> <p>Astfel, autorul insistă pe formularea din varianta inițială a pct. 12 din proiectul de HG, și anume: „Prezenta hotărâre intră în vigoare de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.</p>
<p><i>La proiectul Metodologiei:</i></p>	
<p>În parafa de aprobare cuvântul ”ANEXĂ” se va exclude, iar textul „Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. ___/2024 din _____” se va substitui cu textul „Aprobată prin hotărârea Guvernului nr. ___/2024”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Se va revizui numerotarea capitolelor, deoarece aceasta trebuie să fie consecutivă de la începutul și până la sfârșitul actului normativ. De asemenea, se va revizui denumirea „PRINCIPII GENERALE”, or denunirea este exprimarea sintetică a reglementărilor pe care le cuprinde.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>S-a revăzut numerotarea capitolelor conform sugestiei.</p>

	Denumirea „PRINCIPII GENERALE” a fost substituită prin „ <i>Dispoziții generale</i> ”
La pct. 12 se va specifica ce prezintă formula redată.	Se acceptă. La pct. 12 s-a adăugat textul: „Fondul de echilibrare a bugetelor instituțiilor de învățământ preșcolar reprezintă o sumă de mijloace financiare alocate de la bugetul de stat, în limita plafonului de cheltuieli pentru toate instituțiile asupra cărora se aplică prezentul Regulament, destinată să acopere deficitul bugetar al instituțiilor de învățământ preșcolar în raport cu costurile standard stabilite. Scopul acestui fond este de a asigura că toate instituțiile publice de învățământ preșcolar dispun de resursele necesare pentru a oferi un nivel adecvat de educație, conform standardelor stabilite. Fondul de echilibrare a bugetelor instituțiilor de învățământ preșcolar se determină după formula: ”
La pct. 33, la expunerea formulei, textul „Art.9, alin. 1)” este redat eronat, astfel se va rectifica corespunzător.	Se acceptă. S-a rectificat: textul „Art.9 alin. 1” a fost substituit prin sintagma „conform pct. 8, alin. 1)”
Referința la anexe se va indica folosind formula „Anexa nr. _”	Se acceptă. Toate anexele au fost precedate de abreviatura „ <i>nr.</i> ”
Ministerul Finanțelor (scrisoarea 07/1-17/112 din 09.09.2024)	
<u>La proiectul de hotărâre</u>	
Ținând cont de reglementările actelor normative cu privire la modul de estimare și planificare a cheltuielilor bugetului de stat, pct.7 se va expune în redacția următoare: „7. Ministerul Finanțelor va prezenta Ministerului Educației și Cercetării date financiare estimate în condițiile actuale, necesare pentru calcularea transferurilor cu destinație specială pentru anul 2025, în baza Metodologiei de finanțare în bază de cost standard per copil, și anume: - volumul transferurilor cu destinație specială, aprobate pentru anul 2024, alocate din bugetul de stat la bugetele raioanelor Anenii Noi, Cahul, Florești și Nisporeni pentru finanțarea învățământului preșcolar;	Se acceptă. Pct. 7 a fost redactat conform sugestiei

<p>- plafonul total de cheltuieli estimat raioanelor Anenii Noi, Cahul, Florești și Nisporeni pentru finanțarea învățământului preșcolar pentru anul 2025”.</p>	
<p>Întru a evita interpretarea eronată a prevederilor pct.8, acesta va avea următorul conținut: „8. Ministerul Educației și Cercetării, în baza plafonului de cheltuieli, calculează transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele raioanelor Anenii Noi, Cahul, Florești și Nisporeni întru finanțarea învățământului preșcolar”.</p>	<p>Se acceptă. Pct. 7 a fost redactat conform sugestiei</p>
<p><u>La proiectul Metodologiei de finanțare</u></p>	
<p>La pct.6, se va exclude sintagma „finanțate din bugetul de stat”, întrucât conform prevederilor art.4 din Legea privind descentralizarea administrativă nr.435/2006, unul dintre domeniile proprii de activitate ale autorităților publice locale este construcția instituțiilor preșcolare, prin urmare investițiile capitale pot fi finanțate inclusiv din bugetul autorităților publice locale.</p>	<p>Se acceptă. Sintagma „din bugetul de stat” a fost exclusă din pct. 6.</p>
<p>În pct.7, noțiunea de „transferuri cu destinație specială” urmează a fi adusă în concordanță cu prevederile art.1 din Legea privind finanțele publice locale nr.397/2003.</p>	<p>Se acceptă. Textul de la pct. 7, referitor la noțiunile utilizate, a fost substituit conform sugestiei, cu textul din Legea privind finanțele publice 397/2003, și anume: <i>„transferuri cu destinație specială – mijloace financiare alocate, conform prevederilor legale, în sumă absolută, cu titlu condiționat, de la bugetul de stat și/sau de la alte bugete la bugetele locale pentru asigurarea exercitării funcțiilor publice sau în alte scopuri speciale”.</i></p>
<p>La pct.8 subpct.1), reiterăm despre necesitatea substituirii sintagmei „în baza factorilor de creștere” cu sintagma „în modul stabilit”, întrucât modul de estimare a plafoanelor de cheltuieli este prevăzut în Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.124/2023. Totodată, se propune de completat după cuvântul „plafonul” cu cuvântul „total” și de exclus cuvintele „toate instituțiile”.</p>	<p>Se acceptă. Se acceptă. Pct. 8, alin.1) s-a redactat după cum urmează: „Ministerul Finanțelor estimează, în modul stabilit, plafonul total de cheltuieli și îl comunică Ministerului Educației și Cercetării.</p>

<p>La pct.9 se va exclude expresia „de la bugetul de stat”, ca fiind una irelevantă, întrucât Metodologia de finanțare prevede modul stabilire și alocare a transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetele locale.</p> <p>Concomitent, în scopul aplicării corecte a formulei prezentate în pct.9, precum și pe parcursul proiectului metodologiei, sintagma „conform alocațiilor aprobate la data de 31 iulie”, va conține și sursa de colectare a alocațiilor. În același timp, cuvintele „aprobate la” se vor înlocui cu „la situația din”.</p> <p>În aceeași ordine de idei, informăm că în cazul solicitării de la Ministerul Finanțelor a informației privind <i>transferurile cu destinație specială</i> pentru asigurarea învățământului preșcolar <i>la situația din 31 iulie, detaliate pe articole de cheltuieli</i>, aceasta nu va putea fi prezentată, întrucât informația deținută în sistemul informațional se regăsește exclusiv la nivelul cheltuielilor executate, nu și a celor aprobate/precizate.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>În pct. 9 textul remarcat s-a redactat după cum urmează:</p> <p>„P1_{n-1} – finanțarea pilonului 1 „Personal” din anul precedent, conform alocațiilor precizate la 1 septembrie a anului în curs”.</p> <p>La fel, s-a redactat și pct. 12 și 13.</p> <p>Conform <i>Raportului Ministerului Finanțelor privind executarea bugetului (la situația din 01.09.2024)</i></p> <p>Exemplu: <i>Raportul privind executarea bugetului (la situația din 08.08.2023)</i></p>
--	---

Denumirea	2023 , mii lei					Aprobat	Precizat	Executat
	ORG1	ORG2	Functia F1-F3	Activitatea P3	ECO K1-K6			
1	3	4	5	7	8	9	10	11
I. VENITURI						4.943.543.1	5.588.626.8	3.292.123.1
II. CHELTUIELI SI ACTIVE NEFINANCIARE						5.154.159.6	5.826.025.0	3.234.571.7

<p>La pct.33 și pct.36 din literele „Q_p” de exclus sintagma „comunicat de Ministerul Finanțelor, conform pct.9 alin.1)”, întrucât potrivit <i>pct.8 subpct.1)</i> Ministerul Finanțelor estimează doar plafonul total de cheltuieli pe care îl comunică Ministerului Educației și Cercetării.</p> <p>La pct.36, se propune de exclus cuvintele „per copil”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Rata de creștere sau descreștere a plafonului de cheltuieli se va calcula de către MEC din diferența dintre plafonul de cheltuieli aprobat din anul curent raportat la plafonul estimat pentru anul viitor.</p> <p>Se acceptă.</p>
---	--

	La pct. 36 cuvintele „per copil” au fost excluse din sintagma „normele financiare pentru alimentarea copiilor din instituțiile de învățământ <i>per copil</i> , în funcție de programul de activitate...”
La pct.39 reiterăm necesitatea excluderii textului începând cu „și se utilizează de Ministerul Finanțelor pentru...”, care contravine prevederilor <i>pct.8, subpct.2)</i> din proiectul de hotărâre, dat fiind faptul că volumul alocațiilor pentru fiecare instituție de învățământ preșcolar se calculează reieșind din plafonul de cheltuieli estimat de Ministerul Finanțelor și nu viceversa.	Se acceptă.
La pct.40 , urmare a renumerotării punctelor din proiectul Metodologiei, cifra „11” se va substitui cu cifra „9”. Totodată, sintagma „alocării transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat către autoritățile publice locale de nivelul I și al II-le” se va înlocui cu „elaborării legii bugetare anuale”.	Se acceptă. Se acceptă.
Prevederile pct.41 se propun de exclus, întrucât modul de prezentare a propunerilor de buget și de repartizare a limitelor de cheltuieli este stabilit în legislația actuală (Codul educației nr.152/2014, Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, Legea privind finanțele publice locale nr.397/2003).	Se acceptă. Pct. 41 a fost exclus: „Alocațiile de la bugetul de stat pentru fiecare instituție de învățământ sunt aprobate ca o sumă globală. Instituțiile de învățământ preșcolar, împreună cu direcțiile învățământ și finanțe ale autorităților locale, elaborează și prezintă propuneri de buget, conform termenelor și cerințelor stabilite, repartizează limitele de alocații bugetare conform clasificăției bugetare, își asumă angajamente bugetare și efectuează cheltuieli în limitele alocațiilor bugetare și în scopurile strict legate de activitatea instituțiilor de învățământ, determină efectivul-limită al personalului didactic și nondidactic al instituției de învățământ, în limitele alocațiilor bugetare”.
În pct.42 , textul „Rectificarea bugetului pentru educație al instituțiilor de învățământ preșcolar” de substituit cu textul „Modificarea transferurilor cu destinație specială alocate de la bugetul de stat la bugetele locale pentru finanțarea învățământului preșcolar”. Totodată, se propune în subpct.1) din pct.42, de substituit cuvântul „plafoanelor” cu cuvântul „plafonul”, iar în subpct.2) cuvintele „lichidarea instituției de învățământ” de substituit cu cuvintele „înființarea/reorganizarea/lichidarea instituției de învățământ preșcolar”.	Se acceptă. Pct. 42 (actual pct. 41) s-a redactat conform sugestiei Se acceptă.
<i>Perioada de „1-30 septembrie”</i> indicată în pct.43 , se propune de revizuit, întrucât potrivit prevederilor Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului,	Se acceptă. În pct. 43 (actual pct.42) termenul de „1-30 septembrie” se referă strict la anul 2024. Autorul are în vedere situația anului curent,

<p>Ministerul Finanțelor urmează să emită circulara privind elaborarea bugetelor locale anuale până la data de <i>1 iunie</i>.</p> <p>Suplimentar, se propune de substituit numerele „1, 2, 3 și 4” cu numerele „2, 3 și 4”, deoarece Anexa nr.1 urmează a fi elaborată și aprobată de Ministerul Educației și Cercetării.</p>	<p>termen în care, imediat după aprobarea Hotărârii de Guvern, instituțiile de învățământ preșcolar, autoritățile publice locale trebuie să prezinte MEC datele solicitate pentru a demara procesul de elaborare a bugetelor în bază de formulă pentru începerea pilotării acesteia în anul 2025.</p> <p>Pentru anii următori ne vom orienta la termenii stabiliți de Ministerul Finanțelor pentru anul în curs.</p> <p>În textul actual al pct. 42 termenul „1-30 septembrie” a fost rectificat cu termenul „1-15 octombrie”.</p> <p>Respectiv, s-a modificat termenul și în Anexa nr. 4, la indicatorii C₂₋₃, C₃₋₇, C_{alt}, C_{tlc}, C_{ces}, C_{dsa} - sintagma „1 septembrie” a fost substituită cu sintagma „1 octombrie”.</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>La pct.44, se propune de substituit cuvântul „legislației” cu cuvintele „actele normative”.</p> <p>Reieșind din prevederile pct.4 din proiectul de hotărâre, potrivit căror Ministerul Educației și Cercetării <i>va monitoriza procesul de implementare</i> a finanțării în bază de cost standard per copil a instituțiilor de învățământ preșcolar, la pct.45 urmează de exclus cuvintele „în comun cu Ministerul Finanțelor”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În pct. 44 (actual pct. 44) textul „în comun cu Ministerul Finanțelor” a fost exclus.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție (Raport de expertiză anticorupție nr. EHG24/9995 din 23/09.2024, scrisoarea nr. 06/2/16035 din 23.09.2024)</p>	
<p>Concluzia expertizei</p> <p>Proiectul de act normativ a fost elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării în vederea aprobării Metodologiei de finanțare în bază de cost standard per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar și pilotarea acesteia în anul 2025. Rigorile de asigurare a transparenței decizionale, statuate în Legea nr.239/2008 au fost respectate de către autor, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect, cu stabilirea unui termen optim pentru recepționarea recomandărilor.</p> <p>Scopul declarat de către autor în nota de fundamentare corespunde scopului real al proiectului, în conținutul notei de fundamentare fiind prezentate și detaliate argumente concludente ce justifică promovarea proiectului.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului și nu contravin interesului public, fiind urmărită ajustarea modului de finanțare a instituțiilor de învățământ preșcolar în vederea alocării mijloacelor financiare potrivit necesităților reale ale instituției, astfel contribuind la utilizarea eficientă a fondurilor publice.</p>	
---	--

Ex. Maria Vrânceanu, 022 23 71 97